

Αριθμός 2705/2014

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Στ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 10 Μαρτίου 2014 με την εξής σύνθεση: Αθ. Ράντος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Στ΄ Τμήματος, Β. Αραβαντινός, Β. Ραφτοπούλου, Κ. Φιλοπούλου, Ελ. Παπαδημητρίου, Σύμβουλοι, Κ. Μαρίνου, Στ. Λαμπροπούλου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Ελ. Γκίκα, Γραμματέας του Στ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 25 Μαΐου 2013 αγωγή:

των: 1. ΕΕ , 2. ΕΚ οι οποίοι παρέστησαν με τον δικηγόρο Σπυρίδωνα Βλαχόπουλο (Α.Μ. 17001), που τον διόρισαν με πληρεξούσιο,

κατά των: 1. ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών», το οποίο παρέστη με τον δικηγόρο Ηλία Μικρούλεα (Α.Μ. 19434), που τον διόρισε με πληρεξούσιο και 2. Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος παρέστη με τον Κωνσταντίνο Παπαγεωργίου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αγωγή αυτή ζητείται να υποχρεωθούν το εναγόμενο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Ελληνικό Δημόσιο να καταβάλουν στους ενάγοντες, με το νόμιμο τόκο υπερημερίας, τα ποσά που αντιστοιχούν σε περικοπείσες ακαθάριστες αποδοχές τους για το χρονικό διάστημα από 1.8.2012 έως και 30.4.2013, βάσει των διατάξεων της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και της υπ΄ αριθμ. οικ.2/83408/022/14.11.2012 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών.

Η πιο πάνω αγωγή εισάγεται στο Στ΄ Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας κατόπιν της από 21 Ιουνίου 2013 πράξεως της Επιτροπής του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 3900/2010, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 40 του ν. 4055 (πιλοτική δίκη) και της από 1ης Νοεμβρίου 2013 πράξεως του Προέδρου του Στ΄ Τμήματος.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Συμβούλου Ελ. Παπαδημητρίου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των εναγόντων, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους της αγωγής και ζήτησε να γίνει δεκτή η αγωγή, τον πληρεξούσιο του εναγόμενου Πανεπιστημίου και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, η κρινόμενη αγωγή εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον του Στ' Τμήματος του Δικαστηρίου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3900/2010, όπως η διάταξη αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 40 του ν. 4055/2012 (πilotική δίκη), κατόπιν της από 21.6.2013 πράξης της Επιτροπής που προβλέπεται από την ως άνω διάταξη και της από 1.11.2013 πράξης του Προέδρου του Στ' Τμήματος για τον ορισμό εισηγητή και δικασίμου ενώπιον της επταμελούς συνθέσεως του Τμήματος.

2. Επειδή, με την κρινόμενη αγωγή ζητείται να αναγνωρισθεί η εις ολόκληρον υποχρέωση του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Ελληνικού Δημοσίου να καταβάλουν, με τον νόμιμο τόκο υπερημερίας, στον πρώτο από τους ενάγοντες (Αναπληρωτή Καθηγητή της Ιατρικής Σχολής) το ποσό των 3.426,93 ευρώ, στη δεύτερη (Καθηγήτρια της Φιλοσοφικής Σχολής) το ποσό των 6.801,66 ευρώ και στον τρίτο (Αναπληρωτή Καθηγητή της Οδοντιατρικής Σχολής) το ποσό των 4.100,49 ευρώ, που αντιστοιχούν, όπως υποστηρίζουν, σε περικοπείσες ακαθάριστες αποδοχές τους για το χρονικό διάστημα από 1.8.2012 έως 30.4.2013, βάσει των, κατά τους ισχυρισμούς τους, αντισυνταγματικών και αντίθετων στην Ε.Σ.Δ.Α., διατάξεων της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και της υπ' αριθμ. οικ.2/83408/022/14.11.2012 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, που έτυχαν, εν συνεχεία, εφαρμογής από όργανα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου κατά τον προσδιορισμό των ως άνω αποδοχών τους.

3. Επειδή, οι ενάγοντες ομοδικούν παραδεκτώς, σύμφωνα με το άρθρο 115 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ.), όπως η παράγραφος αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 3226/2004, Α' 24, που επιτρέπει την άσκηση κοινής αγωγής από περισσότερα πρόσωπα, εφόσον, μεταξύ άλλων, τα δικαιώματά τους στηρίζονται σε όμοια κατά τα ουσιώδη νομική και πραγματική βάση.

4. Επειδή, στο άρθρο 105 Εισ.Ν.Α.Κ. (π.δ. 456/1984, Α' 164) ορίζεται ότι: «Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του Δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το Δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος. ...» και στο άρθρο 106 Εισ.Ν.Α.Κ. ότι: «Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων άρθρων εφαρμόζονται και για την ευθύνη των δήμων ... ή των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους».

5. Επειδή, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 105 Εισ.Ν.Α.Κ., για να στοιχειοθετηθεί ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση λόγω πράξης ή παράλειψης των οργάνων του κατά την άσκηση της ανατεθειμένης σ' αυτά δημόσιας εξουσίας, απαιτείται, μεταξύ άλλων, η πράξη ή παράλειψη να είναι παράνομη. Εκ του ότι δε ο νομοθέτης είτε με νόμο είτε με διοικητική κανονιστική πράξη, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση νόμου, καθορίζει γενικότερα τους όρους του αδικού, παρέπεται ότι δεν μπορεί να προκύψει, έστω και αν προκαλείται ζημία σε τρίτον, ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση, κατ' εφαρμογή του άρθρου 105 του Εισ.Ν.Α.Κ. από την εκ μέρους της πολιτείας νομοθέτηση με τα αρμόδια αυτής όργανα ή από την παράλειψη των οργάνων αυτών να νομοθετήσουν, εκτός αν από τη νομοθέτηση ή την παράλειψή της γεννάται αντίθεση προς κανόνες δικαίου υπέρτερης

τυπικής ισχύος (βλ. ΣτΕ 3901/2013, 2544/2013 7μ., 730/2010, 1038/2006 7μ.). Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση του ζημιωθέντος γεννάται μόνο αν οι επιζήμιες συνέπειες επέρχονται απευθείας από την επίμαχη διάταξη, πριν και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε εφαρμογή της με πράξη της Διοίκησης. Στις λοιπές περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι επιζήμιες συνέπειες επέρχονται από την εφαρμογή του πιο πάνω κανόνα δικαίου, δηλαδή από την πράξη της Διοίκησης που τον εφαρμόζει στην ατομική περίπτωση, η ευθύνη έναντι του ζημιωθέντος προκύπτει όχι από τον κανόνα δικαίου αλλά από την τελευταία αυτή πράξη (βλ. ΣτΕ 3901/2013, 450/2013 7μ., 2773/2010 7μ., 3093/2009, 1038/2006 7μ.). Εξάλλου, για τη θεμελίωση της ευθύνης προς αποζημίωση απαιτείται, μεταξύ άλλων, να υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της παράνομης πράξης ή παράλειψης ή υλικής ενέργειας και της επελθούσας ζημίας. Ο σύνδεσμος αυτός υφίσταται όταν, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, η φερόμενη ως ζημιογόνος πράξη ή παράλειψη ή υλική ενέργεια, κατά την συνήθη πορεία των πραγμάτων και εν όψει των ειδικών συνθηκών της συγκεκριμένης περίπτωσης ήταν εξ αντικειμένου ικανή και πρόσφορη να επιφέρει το ζημιογόνο γεγονός (βλ. ΣτΕ 4100/2012, 3124/2011,).

6. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση οι αξιώσεις των εναγόντων αφορούν περικοπείσες αποδοχές τους, χρονικού διαστήματος από 1.8.2012 έως 30.4.2013, οι οποίες εγένοντο βάσει των διατάξεων της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και της υπ' αριθμ. οικ.2/83408/0022/14.11.202 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών που, κατά τους ισχυρισμούς τους, είναι αντισυνταγματικές και αντίθετες στην Ε.Σ.Δ.Α., έτυχαν δε εφαρμογής από όργανα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κατά τον προσδιορισμό των αποδοχών τους, κατά το ως άνω χρονικό διάστημα. Ενόψει τούτων και των όσων έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, τόσο το Ελληνικό Δημόσιο, όσο και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών νομιμοποιούνται παθητικώς στην παρούσα δίκη, εφόσον οι αξιώσεις των εναγόντων ερείδονται στην, κατά τους ισχυρισμούς τους, αντίθεση προς κανόνες δικαίου υπέρτερης τυπικής ισχύος των ως άνω διατάξεων που θεσμοθετήθηκαν από το πρώτο και εφαρμόστηκαν από το δεύτερο, κατά τον υπολογισμό των αποδοχών τους που τους καταβλήθηκαν, κατά το ως άνω χρονικό διάστημα. Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ότι δεν νομιμοποιείται παθητικώς στην παρούσα δίκη πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

7. Επειδή, στο άρθρο 16 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «1. Η τέχνη και η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες, η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Η ακαδημαϊκή ελευθερία και η ελευθερία της διδασκαλίας δεν απαλλάσσουν από το καθήκον της υπακοής στο Σύνταγμα. 2. Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και έχει σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης και τη διάπλυσή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες. 3... 4... 5. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση. Τα ιδρύματα αυτά τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους έχουν δικαίωμα να ενισχύονται οικονομικά από αυτό και λειτουργούν σύμφωνα με τους νόμους που αφορούν τους οργανισμούς τους. ... 6. Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί. Το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό τους επιτελεί επίσης δημόσιο λειτουργήμα, με τις προϋποθέσεις που νόμος ορίζει. Τα σχετικά με την κατάσταση όλων

αυτών των προσώπων καθορίζονται από τους οργανισμούς των οικείων ιδρυμάτων. Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δεν μπορούν να παυθούν προτού λήξει σύμφωνα με το νόμο ο χρόνος υπηρεσίας τους παρά μόνο με τις ουσιαστικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 88 παράγραφος 4 και ύστερα από απόφαση συμβουλίου που αποτελείται κατά πλειοψηφία από ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει το όριο της ηλικίας των καθηγητών των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων· εωσότου εκδοθεί ο νόμος αυτός οι καθηγητές που υπηρετούν αποχωρούν αυτοδικαίως μόλις λήξει του ακαδημαϊκό έτος μέσα στο οποίο συμπληρώνουν το εξηκοστό έβδομο έτος της ηλικίας τους. 7... 8... 9...».

8. Επειδή, με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 16 του Συντάγματος κατοχυρώνεται η ελεύθερη ανάπτυξη της επιστήμης ως θεμελιώδης σκοπός του κράτους και καθορίζονται οι βασικές προϋποθέσεις και οι αρχές που πρέπει να διέπουν την παροχή της ανώτατης εκπαίδευσης, για την οποία θεσπίζονται συγκεκριμένα οργανωτικά και λειτουργικά πλαίσια, που οριοθετούν τη δράση όχι μόνο της διοίκησης, αλλά και του κοινού νομοθέτη κατά την από αυτόν ρύθμιση των σχετικών θεμάτων. Κατά την έννοια των συνταγματικών αυτών διατάξεων, η ανώτατη εκπαίδευση, σκοπός της οποίας είναι η προαγωγή και μετάδοση της επιστημονικής γνώσης με την έρευνα και τη διδασκαλία, παρέχεται από ίδια και αυτοτελή ιδρύματα, που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σύμφωνα αφενός μεν με την αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αφετέρου δε με την αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης των ιδρυμάτων αυτών (πρβλ. ΣτΕ 41/2013 Ολομ. σκ. 9, 2786-2798/1984 Ολομ., 982/2012 σκ. 15, 2303/2011 σκ. 5, 338/2011 σκ. 8, 1672/2009 σκ. 9, 411/2008 7μ. σκ. 9). Ειδικότερα, η αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας εγγυάται την αδέσμευτη επιστημονική σκέψη, έρευνα και διδασκαλία και νοείται όχι μόνο ως ατομικό δικαίωμα του πανεπιστημιακού ερευνητή ή διδασκάλου, αλλά και ως θεσμική εγγύηση, ως οργανωμένη δηλαδή δραστηριότητα, αναπτυσσόμενη, σύμφωνα με κανόνες που θεσπίζει και με μέσα που παρέχει το κράτος, μέσα στο πλαίσιο της λειτουργίας των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (πρβλ. ΣτΕ 982/2012 Ολομ.). Η ελευθερία αυτή είναι, ως προς το περιεχόμενο και τη μέθοδο της διδασκαλίας και της έρευνας, απόλυτη και ισχύει έναντι πάντων, μη επιδεχόμενη άλλους περιορισμούς, εκτός από εκείνους που τυχόν τάσσονται από τα ίδια τα πανεπιστημιακά όργανα κατά την ανάθεση της διδασκαλίας και της έρευνας, καθώς και από εκείνους που απορρέουν από την υποχρέωση σεβασμού εκ μέρους του πανεπιστημιακού διδασκάλου ή ερευνητή των άλλων διατάξεων του Συντάγματος. Εξάλλου, ο θεμελιώδης σκοπός και ο λόγος της λειτουργίας των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι η καλλιέργεια, η ανάπτυξη και η προαγωγή της επιστήμης και της έρευνας, που προϋποθέτουν την ύπαρξη της αναγκαίας για το σκοπό αυτό υλικοτεχνικής υποδομής και τη διάθεση των απαραίτητων οικονομικών μέσων για την επιτέλεση του ερευνητικού τους έργου, χωρίς τα οποία δεν μπορούν να λειτουργήσουν. Μέσα λοιπόν στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων (επιφυλασσομένης βεβαίως της υποχρέωσης των ιδίων των ιδρυμάτων να καταβάλλουν παραλλήλως κάθε νόμιμη προσπάθεια για την αξιοποίηση της περιουσίας τους και την εξασφάλιση πόρων με χρήση των ιδίων αυτών δυνατοτήτων) είναι υποχρέωση του Κράτους να εξασφαλίζει την αναγκαία υποδομή, να διαθέτει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα και να διασφαλίζει τις εν γένει προϋποθέσεις για την ακώλυτη άσκηση από τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. της διδακτικής και ερευνητικής τους δραστηριότητας, όπως ρητά ορίζει το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 16

του Συντάγματος, καθιερώνοντας «δικαίωμα» των Α.Ε.Ι. να ενισχύονται οικονομικά από το Κράτος (πρβλ. ΣτΕ 4009/2000 7μ. σκ. 6, 4008/2000 7μ. σκ. 7, 4006/2000 7μ. σκ. 7, 3913/2000 σκ. 6, 3914/2000 σκ. 6. 3904/2000 σκ. 6). Περαιτέρω, η αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ασκούμενη εντός του πλαισίου των γενικών κανόνων, οι οποίοι διέπουν την οργάνωση και λειτουργία των ιδρυμάτων αυτών, εξουσία των Α.Ε.Ι. να επιλέγουν με δικά τους όργανα το διδακτικό τους προσωπικό, ζήτημα που συνδέεται αρρήκτως με την επιστημονική έρευνα και την πανεπιστημιακή διδασκαλία (πρβλ. 32/2009 7μ. σκ. 8), από την αρχή δε αυτή απορρέει η αξίωση για τη στελέχωση των Α.Ε.Ι. με μέλη εκπαιδευτικού προσωπικού αυξημένων προσόντων, τα οποία με τη σειρά τους μπορούν να εξασφαλίσουν την ανάδειξη νέων ικανών μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού (πρβλ. ΣτΕ 2514/2003 7μ., σκ. 13, 2515/2003 7μ., σκ. 13, 2516/2003 7μ., σκ. 13, 3764/2012 σκ. 4). Για την πραγματοποίηση της επιστημονικής έρευνας και διδασκαλίας μέσα στο πλαίσιο των αρχών της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι., ο συνταγματικός νομοθέτης προέβλεψε την ύπαρξη διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, τα μέλη του οποίου, ως επιστήμονες με αυξημένα προσόντα και κύρος, εγγυώνται την με ακαδημαϊκά κριτήρια εκπλήρωση της αποστολής των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στα οποία υπηρετούν, ανεξάρτητα δε από την ειδικότερη ονομασία τους από τον κοινό νομοθέτη και την επιμέρους διαβάθμισή τους, αναγνωρίζονται, ενόψει της φύσης της αποστολής τους ως ακαδημαϊκών διδασκάλων αλλά και των συνθηκών υπό τις οποίες ασκούν τα διδακτικά και ερευνητικά τους καθήκοντα, ευθέως από το Σύνταγμα ως δημόσιοι λειτουργοί, τελούντες υπό ιδιαίτερο προστατευτικό καθεστώς εγγυώμενο την προσωπική και λειτουργική τους ανεξαρτησία (πρβλ. ΣτΕ 41/2013 Ολομ. σκ. 9, 2786-2798/1984 Ολομ., 3764/2012, σκ. 4, 2303/2011 7μ. σκ. 5, 338/2011 7μ. σκ. 8, 2522/2009 σκ. 5, 1672/2009 σκ. 9, 515/2008 σκ. 6, 411/2008 7μ. σκ. 9, 246/2006 σκ. 7, 56/2005 σκ. 7, 1234/2003 σκ. 7, 2460/2002 σκ. 7, 3478/2001 σκ. 8 κ.ά.), σε αντίθεση με την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 4 του προϋσχύσαντος Συντάγματος του 1952, με την οποία χαρακτηρίζονταν ως δημόσιοι υπάλληλοι, χωρίς να παρέχεται υπέρ αυτών καμία ιδιαίτερη εγγύηση (ΣτΕ 2238/1999 Ολομ. σκ. 5). Υπό την επιφύλαξη, όμως, της τήρησης των δύο αυτών συνταγματικών αρχών, ο κοινός νομοθέτης διαθέτει ευρύτατα περιθώρια εξουσίας ως προς την οργάνωση του θεσμικού πλαισίου της δομής και λειτουργίας των Α.Ε.Ι. (ΣτΕ 982/2012 Ολομ. σκ. 5). Ειδικότερα, οι ανωτέρω συνταγματικές αρχές δεν δεσμεύουν τον κοινό νομοθέτη να ακολουθήσει συγκεκριμένο πρότυπο οργάνωσης των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ρύθμισης του τρόπου επιλογής και της υπηρεσιακής κατάστασης των υπηρετούντων σε αυτά καθηγητών, αλλά του παρέχουν την ευχέρεια, εφόσον κινείται μέσα στο συνταγματικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, αφενός μεν να καθορίζει το γνωστικό αντικείμενο της διδασκαλίας και έρευνας ανάλογα με το είδος και τις επιστημονικές κατευθύνσεις κάθε ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος, καθώς και με τις εκπαιδευτικές ανάγκες, αφετέρου δε να οργανώνει τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα κατά τις απαιτήσεις της εξελισσόμενης επιστήμης και τεχνολογίας και εν όψει των εκάστοτε κρατουσών οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών. Είναι όμως υποχρεωμένος ο κοινός νομοθέτης, κατά τη ρύθμιση του τρόπου επιλογής και διορισμού, καθώς και των θεμάτων της υπηρεσιακής κατάστασης του διδακτικού προσωπικού των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, να σεβασθεί την από το Σύνταγμα απορρέουσα ιδιαίτερη οργανική και λειτουργική θέση των μελών του ως άνω προσωπικού ως δημοσίων λειτουργών, που

απολαύουν συγκεκριμένων εγγυήσεων προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, ώστε να εξασφαλίζεται η άσκηση του ερευνητικού και διδακτικού τους έργου (πρβλ. ΣτΕ 41/2013 Ολομ., 2786-2798/1984 Ολομ.). Μεταξύ δε των εγγυήσεων αυτών περιλαμβάνεται και η απορρέουσα από την, κατά το άρθρο 16 του Συντάγματος, φύση των καθηκόντων τους και της αποστολής τους ως ακαδημαϊκών διδασκάλων και ερευνητών, υποχρέωση εξασφάλισης των απαραίτητων προϋποθέσεων για την άσκηση της ακαδημαϊκής τους ελευθερίας, δηλαδή η υποχρέωση εξασφάλισης στους λειτουργούς αυτούς αποδοχών ειδικώς προβλεπομένων γι' αυτούς, κατ' εκτίμηση των ειδικών συνθηκών άσκησης του λειτουργήματός τους, και ύψους αναλόγου προς την σπουδαιότητα του εν λόγω λειτουργήματος, που να τους επιτρέπει να ασκούν απερίσπαστοι τα καθήκοντα τους, λαμβανομένων βεβαίως υπ' όψιν των εκάστοτε οικονομικών δυνατοτήτων του Κράτους.

9. Επειδή, στον ν. 1268/1982 (Α' 87) ορίζονταν, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 13, ότι το Διδακτικό - Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.), των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων αποτελούνταν από Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές, Επίκουρους Καθηγητές και Λέκτορες (παρ. 1), ότι η ιδιότητα του μέλους του Δ.Ε.Π. ήταν ασυμβίβαστη με κάθε άλλη επαγγελματική απασχόληση (παρ. 6), ότι, κατ' εξαίρεση, επιτρεπόταν η εξωπανεπιστημιακή απασχόληση μελών του Δ.Ε.Π., (παρ. 7) που μπορούσαν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Δημόσιο, στους Φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του δημόσιου τομέα, στους Γεωργικούς Συνεταιρισμούς, καθώς και σε Διεθνείς Οργανισμούς (παρ. 8), στο δε άρθρο 14 του ίδιου νόμου ορίζονταν ότι προϋπόθεση για εκλογή σε θέση Δ.Ε.Π. ήταν η κατοχή διδακτορικού διπλώματος και ότι είχαν την υποχρέωση να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Α.Ε.Ι. στο οποίο είχαν διορισθεί με πλήρη απασχόληση για όλες τις εργάσιμες μέρες (παρ. 1), καθώς και την υποχρέωση μέσα σε τρεις μήνες από το διορισμό τους να εγκατασταθούν και να διαμένουν μόνιμα στον τόπο που εδρεύει το Τμήμα στο οποίο εντάσσονταν (παρ. 2). Με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 2083/1992 (Α' 159) τα μέλη Δ.Ε.Π. όλων των Α.Ε.Ι. εντάχθηκαν, ανάλογα με το ιδιαίτερο καθεστώς απασχόλησής τους, σε τρεις κατηγορίες: α) πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, β) πλήρους απασχόλησης, και γ) μερικής απασχόλησης (παρ. 1), ενώ προβλέφθηκε, για τα μέλη Δ.Ε.Π. πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, ότι είχαν υποχρέωση μόνιμης διαμονής και εγκατάστασης στην έδρα του Τμήματος ή του ΑΕΙ, ότι η ιδιότητα τους αυτή ήταν ασυμβίβαστη με κάθε άλλη επαγγελματική απασχόληση, ότι θα ελάμβαναν αποδοχές αυξημένες κατά 35%, έναντι των αντίστοιχων πάσης φύσεως αποδοχών των μελών ΔΕΠ με πλήρη απασχόληση και ότι ηδύναντο, κατ' εξαίρεση, να παρέχουν διδακτικό ή διευθυντικό έργο στα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (παρ. 2), ενώ, για τα μέλη Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης, ότι είχαν τη δυνατότητα εξωπανεπιστημιακής επαγγελματικής απασχόλησης και κατοχής έμμισθης θέσης στο Δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα (παρ. 3), καταργήθηκαν δε οι παρ. 6 και 7 του ν. 1268/1982. Με το νόμο 2530/1997 (Α' 218) ορίστηκε ότι τα μέλη Δ.Ε.Π. των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί και απολαμβάνουν λειτουργικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των διδακτικών και ερευνητικών καθηκόντων τους (άρθρο 1) και ότι εντάσσονται σε μία από τις εξής δύο κατηγορίες: α. της πλήρους απασχόλησης, β. της μερικής απασχόλησης (άρθρο 2 παρ. 1). Τα μέλη Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης είχαν υποχρέωση να διαμένουν και να εγκαθίστανται στο νομό όπου εδρεύει το Τμήμα του Α.Ε.Ι., στο οποίο υπηρετούσαν, ηδύναντο δε να ασκούν τις προβλεπόμενες στο άρθρο 2 παρ. 2 του νόμου αυτού εξωπανεπιστημιακές δραστηριότητες, μεταξύ των οποίων και η άσκηση

ελευθέρου επαγγέλματος. Τέλος, στον ν. 4009/2011 (Α' 195), που ισχύει εν προκειμένω, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, ότι το διδακτικό και ερευνητικό έργο στα Α.Ε.Ι. ασκείται από τους καθηγητές, οι οποίοι διακρίνονται σε καθηγητές πρώτης βαθμίδας (καθηγητές), αναπληρωτές καθηγητές και επίκουρους καθηγητές (άρθρο 16 παρ. 1), ότι οι καθηγητές εκλέγονται ως πλήρους απασχόλησης, αλλά μετά τη συμπλήρωση τριετούς πραγματικής άσκησης καθηκόντων στη βαθμίδα του πρώτου διορισμού τους, μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης, οπότε και λαμβάνουν το 35% των τακτικών αποδοχών τους (άρθρο 23 παρ. 1), ότι οι καθηγητές πλήρους απασχόλησης υποχρεούνται να διαμένουν και να εγκαθίστανται στο νομό, όπου εδρεύει η σχολή του Α.Ε.Ι., στο οποίο υπηρετούν και μπορούν ασκούν τις προβλεπόμενες στο άρθρο 23 παρ. 2 του νόμου αυτού εξωπανεπιστημιακές δραστηριότητες και να αμείβονται από χρηματοδοτούμενα έργα που διαχειρίζεται το Ν.Π.Ι.Δ. οποιουδήποτε Α.Ε.Ι. που προβλέπεται στο άρθρο 58 ή οποιοδήποτε ερευνητικό ινστιτούτο ή κέντρο που εποπτεύεται από οποιοδήποτε Υπουργείο, να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή, καθώς και με αποζημίωση κατ' αποκοπήν, κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα, πλην εκείνων που προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα, καθώς και να ασκούν τα καθήκοντα του διευθύνοντος συμβούλου του Ν.Π.Ι.Δ. του ιδρύματός τους, που προβλέπεται στο άρθρο 58, να μετέχουν με οποιαδήποτε ιδιότητα σε εταιρείες τεχνολογικής βάσης (του άρθρου 23 ν. 2741/1999, Α' 199), να συμμετέχουν με αμοιβή στις διαδικασίες επιλογής προσωπικού του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), καθώς και της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, να συμμετέχουν ως έμμισθα μέλη σε δύο κατ' ανώτατο όριο επιτροπές και επιστημονικά ή διοικητικά συμβούλια του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα κλπ, να διδάσκουν σε οποιοδήποτε άλλο Α.Ε.Ι., σε δημόσιες σχολές, σε δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) ή να παρέχουν διοικητικό έργο στο Ι.Ε.Π., να αμείβονται για τη συμμετοχή τους στα όργανα διοίκησης του ιδρύματος ή της Α.Δ.Ι.Π. ή κάθε άλλου φορέα που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων να ασκούν ελευθέριο επάγγελμα ύστερα από ενημέρωση του Κοσμήτορα της Σχολής, στην οποία ανήκουν (άρθρο 23 παρ. 2). Στους δε καθηγητές μερικής απασχόλησης επιτρέπεται και η κατοχή δεύτερης έμμισθης θέσης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, μετά από σχετική άδεια της Κοσμητείας, η οποία εγκρίνεται με απόφαση του πρύτανη (άρθρο 23 παρ. 6). Εξάλλου, στο άρθρο 25 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «1. Οι αποδοχές των καθηγητών είναι ανάλογες του λειτουργήματος που επιτελούν, της βαθμίδας που κατέχουν και του είδους απασχόλησης τους στο ίδρυμα και καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3205/2003 (Α' 297), όπως εκάστοτε ισχύει. 2. Οι αποδοχές του πρύτανη, των αναπληρωτών πρύτανη και κοσμητόρων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Περαιτέρω, στο άρθρο 56 του ως άνω νόμου (4009/2011) ορίζεται ότι: «1. Τα Α.Ε.Ι. επιχορηγούνται από το κράτος για την εκπλήρωση της αποστολής τους ... 2. α) Πόροι των Α.Ε.Ι. είναι : αα) η κρατική επιχορήγηση,...», στο άρθρο 58 παρ. 1 αυτού ότι: «α) Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου του ιδρύματος, μπορεί να συνιστάται σε κάθε Α.Ε.Ι. νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, για την αξιοποίηση και διαχείριση του συνόλου ή μέρους των πόρων που αναφέρονται στις περιπτώσεις ββ' έως και εε' της περίπτωσης α'

της παραγράφου 2 του άρθρου 56. β) Το Ν.Π.Ι.Δ. λειτουργεί υπό τον έλεγχο του οικείου Α.Ε.Ι. ...» και στο άρθρο 59 ότι: «Πόροι του Ν.Π.Ι.Δ. είναι: ... στ) Ποσοστό 10% επί της ετήσιας ακαθάριστης αμοιβής των καθηγητών που πηγάει από την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος ή κάθε είδους έργου σύμφωνα με το άρθρο 23. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται η διαδικασία εισπράξεως ή συμψηφισμού του ποσού που περιέχεται στο Α.Ε.Ι., καθώς και κάθε σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση είναι δυνατό να τροποποιείται το ως άνω ποσοστό...».

10. Επειδή, εξάλλου, η μισθολογική εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. είχε ως ακολούθως: Στο άρθρο 17 περ. 7 του ως άνω ν. 1268/1982 οριζόταν, αναφορικά με τις αποδοχές των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. ότι: «Ο βασικός μισθός του Καθηγητή είναι ο κάθε φορά οριζόμενος με μισθολογικές διατάξεις. Ο βασικός μισθός του Αναπληρωτή Καθηγητή είναι το 85%, του Επίκουρου Καθηγητή το 70% και του Λέκτορα το 60% του βασικού μισθού του Καθηγητή αντίστοιχα». Με το ν. 1517/1985 (Α' 25) αναδιαρθρώθηκε το μισθολόγιο του διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και προβλέφθηκε η καταβολή, πλην του βασικού μισθού, προσαύξησης λόγω χρόνου προϋπηρεσίας, μηνιαίας αποζημίωσης για την αντιμετώπιση των δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται λόγω των ειδικών συνθηκών άσκησης του επαγγέλματός τους, μηνιαίου επιδόματος ερευνητικών προγραμμάτων, μηνιαίου επιδόματος οικογενειακών βαρών, επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και άδειας, επιδομάτων ανθυγιεινής και επικίνδυνης εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 1505/1984, και Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής (ΑΤΑ), σύμφωνα με το ποσοστό μεταβολής του δείκτη τιμών καταναλωτή, ενώ, με το άρθρο 7 παρ. 2 εδ. α' και γ' του ν. 1966/1991 (Α' 147) προβλέφθηκε ότι στα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 1268/1982 χορηγείται μηνιαίο επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών σε ποσοστό 20% επί του βασικού μισθού του Αναπληρωτή Καθηγητή. Με τις διατάξεις του άρθρου 8 (παρ. 2) του ν. 2083/1992 (Α' 159) ορίστηκε ότι τα μέλη Δ.Ε.Π. όλων των Α.Ε.Ι. πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης λαμβάνουν αποδοχές αυξημένες κατά 35% έναντι των αντίστοιχων πάσης φύσεως αποδοχών των μελών ΔΕΠ με πλήρη απασχόληση. Με το άρθρο δεύτερο παρ. 1 του ν. 2216/1994 (Α' 83) ορίστηκε ότι η αύξηση αυτή καταβάλλεται αναδρομικά από 1-1-1994 στα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. τα οποία δεν κατέχουν άλλη θέση, ούτε απασχολούνται στον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, μόνιμα ή πρόσκαιρα με οποιαδήποτε έννομη σχέση και γενικώς, εκτός των αποδοχών της θέσης τους, δεν αποκερδαίνουν άλλα εισοδήματα κατά οποιονδήποτε τρόπο είτε με παροχή εργασίας ή υπηρεσιών είτε από ελευθέριο επάγγελμα ή άλλο επιτήδευμα, ενώ με το άρθρο 5 παρ. 5 του ν. 2303/1995 (Α' 80) ορίστηκε ότι η ως άνω αύξηση χορηγείται ως ξεχωριστή παροχή και σε καμία περίπτωση δεν προσυαυξάνει το βασικό μισθό, την Α.Τ.Α. και τα λοιπά δραχμικά επιδόματα, επί των οποίων και μόνο υπολογίζεται. Όπως κρίθηκε δε, η ανωτέρω αύξηση παρασχέθηκε ως κίνητρο για την απερίσπαστη απασχόληση των μελών Δ.Ε.Π. στο διδακτικό και ερευνητικό τους έργο στο χώρο των Α.Ε.Ι. (πρβλ. ΣτΕ 2669/2009 σκ. 4, 2254/2000 7μ. σκ. 4), αποβλέπει δε στην εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, παρέχοντας στα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., που ήδη υπηρετούν, και στους νέους επιστήμονες, που διορίζονται σε θέσεις Δ.Ε.Π. οποιασδήποτε βαθμίδας, σημαντικό οικονομικό κίνητρο για να επιλέξουν την πλήρη και αποκλειστική απασχόλησή τους με τα διδακτικά, επιστημονικά - ερευνητικά και διοικητικά τους καθήκοντα στο πανεπιστήμιο,

διασφαλίζοντας έτσι την ομαλή λειτουργία των Α.Ε.Ι. και τη βελτίωση της παρεχόμενης σε αυτά εκπαίδευσης (ΣτΕ 2880/2001 σκ. 5). Με το ν. 2530/1997 (Α' 218) θεσπίσθηκε ειδικό μισθολόγιο για τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. ευνοϊκότερο σε σχέση με το προϊσχύον. Με το νόμο αυτό, σύμφωνα με τη σχετική αιτιολογική έκθεση, υλοποιήθηκε η πρόθεση της Πολιτείας για την αποκατάσταση του επιπέδου των μισθών και αμοιβών του διδακτικού προσωπικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε επίπεδο που να ανταποκρίνεται στον βάσει του άρθρου 16 παρ. 6 του Συντάγματος ρόλο τους ως δημοσίων λειτουργών, που οι αποδοχές τους πρέπει να είναι ανάλογες προς το λειτούργημά τους. Ειδικότερα, στο άρθρο 13 του ως άνω νόμου ορίσθηκε ότι ο βασικός μηνιαίος μισθός όλων των βαθμίδων των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. με πλήρη απασχόληση καθορίζεται με βάση το βασικό μισθό του Λέκτορα, με τους συντελεστές που ορίζονται στο άρθρο αυτό (παρ. 1) και ότι πέρα από το βασικό μισθό της προηγούμενης παραγράφου παρέχονται και τα αναφερόμενα στο ως άνω άρθρο επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις κατά μήνα (επίδομα χρόνου υπηρεσίας, επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών, επίδομα διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής πανεπιστημιακής απασχόλησης εντός των Πανεπιστημίων, ειδικό ερευνητικό επίδομα για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας και την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση των ερευνητικών προγραμμάτων, έξοδα παράστασης στους Πρυτάνεις, Αντιπρυτάνεις, Κοσμήτορες και Προέδρους Τμημάτων, επίδομα εορτών και άδειας, προσαύξηση των ειδικών επιδομάτων με τη συμπλήρωση 25 ετών υπηρεσίας). Με το άρθρο 55 παρ. 3 του ν. 3205/2003 (Α' 297) καταργήθηκε, μεταξύ άλλων, το ανωτέρω άρθρο 13 του ν. 2530/1997, οι ρυθμίσεις του οποίου, όμως, επανελήφθησαν με το άρθρο 36 του νεότερου αυτού νόμου. Ειδικότερα, στο άρθρο αυτό προβλέφθηκε ότι «1. Ο βασικός μηνιαίος μισθός όλων των βαθμίδων των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Πανεπιστημίων με πλήρη απασχόληση ... καθορίζεται με βάση το βασικό μισθό του Λέκτορα, ο οποίος πολλαπλασιάζεται με τους παρακάτω συντελεστές και στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ: α. Καθηγητής 1,50 β. Αναπληρωτής Καθηγητής 1,30 γ. Επίκουρος Καθηγητής 1,10 δ. Λέκτορας 1,00 Για τη διαμόρφωση των νέων βασικών μισθών της παραγράφου αυτής ο μηνιαίος βασικός μισθός του Λέκτορα ορίζεται σε χίλια είκοσι πέντε ευρώ (1.025 €). 2. Πέρα από το βασικό μισθό της προηγούμενης παραγράφου παρέχονται και τα εξής επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις κατά μήνα: α. Χρόνου υπηρεσίας... β. Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής πανεπιστημιακής απασχόλησης εντός των Πανεπιστημίων, οριζόμενο, ως εξής: i. Καθηγητής 587 € ii. Αναπληρωτής Καθηγητής 528 € iii. Επίκουρος Καθηγητής 470 € iv. Λέκτορας 411 € Το ανωτέρω επίδομα καταβάλλεται στους δικαιούχους και κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους άδειας. γ. Πάγια αποζημίωση, για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια, οριζόμενη ως εξής: i. Καθηγητής 411 € ii. Αναπληρωτής Καθηγητής 264 € iii. Επίκουρος Καθηγητής 176 € iv. Λέκτορας 176 € δ. Ειδικό ερευνητικό, για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας και την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση των ερευνητικών προγραμμάτων, οριζόμενο, ως εξής: i. Καθηγητής 426 € ii. Αναπληρωτής Καθηγητής 386 € iii. Επίκουρος Καθηγητής 351 € iv. Λέκτορας 316 € ε. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος νόμου. στ. Έξοδα παράστασης στους Πρυτάνεις, Αντιπρυτάνεις, Κοσμήτορες και Προέδρους Τμημάτων, οριζόμενα, ως εξής: i. Πρύτανης 440 € ii. Αντιπρύτανης 382 € iii. Κοσμήτορας ή Πρόεδρος Τμήματος 323 € 3. Εορτών και αδειών, χορηγούμενα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του παρόντος νόμου. 4. Τα ποσά των περιπτώσεων i των

εδαφίων β', γ' και δ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου προσαυξάνονται κατά εκατόν δεκαεπτά ευρώ (117 €) με τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών υπηρεσίας. 5. Πέραν των παροχών και αποζημιώσεων του άρθρου αυτού δεν δικαιολογείται, από την έναρξη της ισχύος του παρόντος και εφεξής, η χορήγηση άλλων μισθολογικών παροχών, με οποιαδήποτε ονομασία και από οποιαδήποτε πηγή, για τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων...». Εξάλλου, ο βασικός μισθός του Λέκτορα αναπροσαρμόστηκε στη συνέχεια, σε 1062 ευρώ, με το άρθρο 2 παρ. 1 περ. στ' του ν. 3336/2005 (Α' 96), σε 1094 ευρώ με το άρθρο 11 περ. στ' του ν. 3453/2006 (Α' 74), σε 1132 ευρώ με το άρθρο 1 παρ.1 περ. στ' του ν. 3554/2007 (Α' 80), σε 1160 και 1183 με το άρθρο 5 περ. στ' του ν. 3670/2008 (Α' 117).

11. Επειδή, με το άρθρο 1 παρ. 2 και 3 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ Α' 40/15.3.2010) ορίστηκαν τα εξής: «2. Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργιών και υπαλλήλων του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως (Ο.Τ.Α.), των μόνιμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος μειώνονται κατά ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%) [προκειμένου περί των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. πλήρους απασχόλησης το επίδομα διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής πανεπιστημιακής απασχόλησης εντός των Πανεπιστημίων, η πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια, το ειδικό ερευνητικό επίδομα για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας και την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση των ερευνητικών προγραμμάτων και τα έξοδα παράστασης στους Πρυτάνεις, Αντιπρυτάνεις, Κοσμήτορες και Προέδρους Τμημάτων]... τα επιδόματα των Χριστουγέννων, Πάσχα και αδειάς μειώνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. ... 3. (όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 90 του ν. 3842/2010, Α' 58) Από τη μείωση της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται τα επιδόματα που προβλέπονται στις παρακάτω διατάξεις, όπως ισχύουν κάθε φορά : α) οικογενειακής παροχής [άρθρο ... 36 ... παρ. 2ε, ..., β) χρόνου υπηρεσίας (άρθρα 36 ... παρ. 2α, ...) γ) ...». Οι ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 άρχισαν να ισχύουν από 1.1.2010, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 του εν λόγω νόμου, ενόψει δε τούτου ορίστηκε με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου 1 ότι «Τα ποσά που προκύπτουν από τη μείωση που προβλέπεται στο άρθρο αυτό και αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από 1.1.2010 μέχρι την εφαρμογή του νόμου αυτού παρακρατούνται από τη μισθοδοσία των επόμενων της ψήφισης του νόμου αυτού μηνών ως εξής: ...». Ακολούθως, με το άρθρο τρίτο του ν. 3845/2010 (ΦΕΚ Α' 65/6.5.2010) ορίστηκαν τα εξής : «1. Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργιών και υπαλλήλων των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 ... μειώνονται κατά ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%). 2. Από τη μείωση της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται τα επιδόματα που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. 3... 6. Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και αδειάς που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρο συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητική απόφαση ή με ατομική σύμβαση εργασίας

ή συμφωνία, για λειτουργούς, υπαλλήλους και μισθωτούς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 1 έως και 4, ... καθορίζονται ως εξής : α) Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων σε πεντακόσια (500) ευρώ. β) Το επίδομα εορτών Πάσχα σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ. γ) Το επίδομα αδείας σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ. Τα επιδόματα του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλονται εφόσον οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα και αμοιβές, συμπεριλαμβανομένων και των επιδομάτων του προηγούμενου εδαφίου, δεν υπερβαίνουν κατά μήνα, υπολογιζόμενες σε δωδεκάμηνη βάση, τα τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Αν με την καταβολή των επιδομάτων του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής, οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα και αμοιβές υπερβαίνουν το ύψος αυτό, τα επιδόματα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής καταβάλλονται μέχρι του ορίου των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, με ανάλογη μείωσή τους. 7. ... 8. ... 9. ...». Με το άρθρο 38 παρ. 5 του ν. 3986/2011 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (ΦΕΚ Α' 152/1.7.2011) ορίστηκε ότι: «Αναστέλλονται από 1.7.2011 και μέχρι τη θέσπιση νέου ενιαίου μισθολογίου: α) Οι διατάξεις... της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 36,... του ν. 3205/2003 [που προβλέπουν το επίδομα χρόνου υπηρεσίας των μελών Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. πλήρους απασχόλησης]... β)», οι διατάξεις δε του ανωτέρω άρθρου διατηρήθηκαν σε ισχύ με την παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4024/2011 (ΦΕΚ Α' 226), στην οποία προστέθηκαν οι λέξεις «και μέχρι την τροποποίηση των διατάξεων του Β' Μέρους του ν. 3205/2003 με τις οποίες επέρχονται μειώσεις στα ειδικά μισθολόγια» με το εδάφιο β' της περιπτώσεως 38 της αναφερομένης κατωτέρω υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012. Με το άρθρο 55 παρ. 23 περ. ε' του ν. 4002/2011 «Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου – Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική εξυγίανση – κ.λπ.» (ΦΕΚ Α' 180/22.8.2011) μειώθηκε από 1.7.2011 εκ νέου κατά ποσοστό 20% το προβλεπόμενο από την παρ. 2 περ. δ' του άρθρου 36 του ν. 3205/2003 ειδικό ερευνητικό επίδομα για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας και την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση των ερευνητικών προγραμμάτων, όπως είχε ήδη διαμορφωθεί. Σύμφωνα δε με την αιτιολογική έκθεση της σχετικής τροπολογίας «κρίνεται αναγκαία η μείωση των επιδομάτων που λειτουργούν ως κίνητρο απόδοσης ή ταχύτερης διεκπεραίωσης ή ειδικής απασχόλησης του έργου των δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της δημοσιονομικής κρίσης και του περιορισμού του μισθολογικού κόστους, με τελικό στόχο τη μείωση των δημοσίων δαπανών».

12. Επειδή, περαιτέρω, με τον ν. 4046/2012 [Μνημόνιο ΙΙ] (ΦΕΚ Α' 28/14.2.2008) εγκρίθηκε το Σχέδιο του Μνημονίου Συνεννόησης (Memorandum of Understanding) μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος (άρθρο 1 παρ. 2) ως προαπαιτούμενο για την υπογραφή και τη θέση σε ισχύ των Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, τα σχέδια των οποίων επίσης εγκρίθηκαν με τον ίδιο νόμο και προσαρτήθηκαν σ' αυτόν ως Παράρτημα V (άρθρο 1 παρ. 1). Το εν λόγω Μνημόνιο αποτελείται από τα ακόλουθα μέρη: α) Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (Memorandum of Economic and Financial Policies), β) Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής (Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy

Conditionality) και γ) Τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης (Technical Memorandum of Understanding). Στο πρώτο από τα ανωτέρω τρία επί μέρους Μνημόνια, δηλαδή στο Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, το οποίο προσαρτάται στον ν. 4046/2012 ως Παράρτημα V_1 και στο οποίο περιγράφονται οι στόχοι, η στρατηγική και οι προοπτικές για την ελληνική οικονομία, μεταξύ άλλων, αναφέρονται τα εξής στο κεφάλαιο με τίτλο «Δημοσιονομική Πολιτική»: «... 6. Για να διασφαλίσει την πορεία δημοσιονομικής προσαρμογής του προγράμματος, η κυβέρνηση θα αναλάβει τολμηρές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις από την πλευρά των δαπανών. Λαμβάνοντας υπόψη την προβλεπόμενη πορεία ανάκαμψης, τα συνεχή προβλήματα της Ελλάδας με τη φορολογική συμμόρφωση και την ανάγκη να προσαρμόσουμε κάποια από τα προηγούμενα μέτρα, θα απαιτηθούν επιπρόσθετα μέτρα πέραν εκείνων που έχουν ήδη εγκριθεί στο πλαίσιο της ΜΔΣ [εννοείται : Μεσοπρόθεσμη Δημοσιονομική Στρατηγική] του 2011 και του προϋπολογισμού του 2012. ... 7. Οι βασικές μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν καθοριστεί στη ΜΔΣ και στον προϋπολογισμό του 2012, περιλαμβάνουν: ... Μεταρρύθμιση της αποζημίωσης των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα. Μέχρι το τέλος Ιουνίου 2012, θα μεταρρυθμίσουμε τα ειδικά μισθολόγια του δημοσίου (που αφορούν το ένα τρίτο της μισθολογικής δαπάνης του δημόσιου τομέα). Σε συμφωνία με τις αρχές της μεταρρύθμισης που ξεκίνησε το 2011, θα προσαρμόσουμε τις αποδοχές για τα ειδικά μισθολόγια (συμπεριλαμβανομένων των δικαστών, των διπλωματών, των μετακλητών, των ιατρών, των καθηγητών, της αστυνομίας και των ένοπλων δυνάμεων), ενώ θα προστατεύσουμε όσους είναι στις χαμηλότερες μισθολογικές κλίμακες με στόχο την πραγματοποίηση μόνιμων καθαρών εξοικονομήσεων ύψους περίπου 0,2 τοις εκατό του ΑΕΠ σε ετήσια βάση. Θα αναθεωρήσουμε επίσης το νέο σύστημα προαγωγών για να διασφαλίσουμε ότι υπάρχουν οι κατάλληλοι έλεγχοι κατά της αύξησης του μισθολογικού κόστους μέσω των προαγωγών... 8. Δεδομένης της χαμηλής είσπραξης φόρων σε σύγκριση με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, η στρατηγική προσαρμογής μας βασίζεται στην εισαγωγή εκτενών μεταρρυθμίσεων στη φορολογική διοίκηση . . . 9. Έχουμε δεσμευθεί να πετύχουμε τον δημοσιονομικό μας στόχο και είμαστε έτοιμοι να λάβουμε διορθωτικά μέτρα στην περίπτωση υποαπόδοσης. Τα διορθωτικά μέτρα, εάν κριθούν αναγκαία, θα περιλαμβάνουν πρόσθετες στοχευμένες μειώσεις στο μισθολογικό κόστος του δημόσιου τομέα και στις κοινωνικές δαπάνες,... Παρομοίως, στην περίπτωση μιας διαρκούς υπέρ απόδοσης, η οποία θεωρηθεί μόνιμη, θα θέσουμε αυστηρότερους στόχους για το έλλειμμα, αλλά μπορεί επίσης να εξετάσουμε μια μείωση εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Πρόθεσή μας είναι να διατηρήσουμε το σχετικό φορολογικό βάρος από τους έμμεσους φόρους». Στο δεύτερο από τα ανωτέρω δύο Μνημόνια, δηλαδή στο Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής, το οποίο προσαρτάται στον ν. 4046/2012 ως Παράρτημα V_2, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στο κεφάλαιο 1 με τίτλο «Δημοσιονομική εξυγίανση» τα εξής : «...Πριν την εκταμίευση, η Κυβέρνηση προβαίνει επίσης στις ακόλουθες εκκρεμείς ενέργειες: ... Μέχρι τον Ιούνιο του 2012 η Κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοθετικά μία μείωση κατά μέσο όρο 10% στα αποκαλούμενα «ειδικά μισθολόγια» του δημοσίου τομέα, στα οποία το νέο μισθολόγιο δεν ισχύει. Τούτο θα εφαρμοσθεί από την 1η Σεπτεμβρίου 2012 και εντεύθεν και θα επιφέρει εξοικονομήσεις της τάξεως των 114 εκατομμυρίων Ευρώ τουλάχιστον (με αντίκτυπο μεταφοράς 226 εκατομμυρίων Ευρώ το 2013) (καθαρό ποσόν αφού ληφθεί υπόψη η επίπτωση επί των φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης)... Η Κυβέρνηση δηλώνει την ετοιμότητά της να ορίσει και να θεσπίσει πρόσθετα

μέτρα, εάν παραστεί ανάγκη, έτσι ώστε να τηρηθούν οι δημοσιονομικοί στόχοι ». Στην αιτιολογική έκθεση, που συνοδεύει το ν. 4046/2012, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής : «Εθνικό χρέος της Κυβέρνησης είναι η διασφάλιση της θέσης της χώρας μέσα στην Ευρωζώνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση. ... Μέσα στη δίνη της πιο σοβαρής οικονομικής κρίσης που αντιμετώπισε η Χώρα στην πρόσφατη ιστορία της, αποτελεί πρόκληση επιβίωσης να διασφαλιστούν σήμερα οι όροι και οι προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν στο άμεσο μέλλον να ανακτήσει η Χώρα τη δημοσιονομική της ισορροπία, να αποκτήσει πρωτογενή πλεονάσματα και να είναι σε θέση να μετέχει ισότιμα και με ισχυρό λόγο στις σχέσεις με τους εταίρους της στην Ευρωζώνη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τους διεθνείς συνομιλητές της. Για να μετατραπεί η κρίση σε ευκαιρία, είναι ανάγκη να συνειδητοποιηθεί από όλες τις πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές δυνάμεις της Χώρας, ότι το στοίχημα της υπέρβασης αυτής της κρίσης συνδέεται άρρηκτα με την αυστηρή τήρηση όλων των δεσμεύσεων που αναλαμβάνει η Χώρα στο πλαίσιο της απαιτούμενης δημοσιονομικής προσαρμογής αλλά και τη συλλογική προσπάθεια για σύνθεση από όλες τις πολιτικές κοινωνικές και οικονομικές δυνάμεις αναπτυξιακού ορίζοντα ο οποίος θα βασίζεται στην ανταγωνιστικότητα, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Χώρας και τις δυνατότητες του ανθρώπινου δυναμικού της και ιδιαίτερα τις δυνατότητες και τις δεξιότητες των νέων ανθρώπων, μακριά από αγκυλώσεις, συντησιακές νοοτροπίες και εσωστρέφεια. Τα τελευταία τρία χρόνια, η ραγδαία επιδείνωση των δημοσίων οικονομικών εκτόξευσε το κόστος δανεισμού της Χώρας σε απαγορευτικά επίπεδα, με αποτέλεσμα να αποκλειστεί από τις διεθνείς αγορές και να διογκωθεί το δημόσιο χρέος σε πολύ υψηλά επίπεδα ... Παρά το γεγονός ότι η Χώρα και οι πολίτες της κατέβαλαν τεράστια προσπάθεια σταθεροποίησης σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα, η προσπάθεια εξυγίανσης των δημοσίων οικονομικών και μείωσης του ελλείμματος προσέκρουσε στην επιδείνωση της ύφεσης της ελληνικής οικονομίας, η οποία ταλανίζει τη Χώρα, μειώνοντας τα έσοδα σε σχέση με τα εκάστοτε προσδοκώμενα και αυξάνοντας το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ. Συγκεκριμένα, το δημόσιο χρέος ανήλθε στα 299 δισ. ευρώ το 2009, ή 129.3% του ΑΕΠ, αυξήθηκε στα 329 δισ. ευρώ το 2010, ή 144,9% του ΑΕΠ, ενώ το 2011, σύμφωνα με τα έως τώρα στοιχεία, σημειώνει περαιτέρω επιδείνωση, φτάνοντας τα 368 δισ. υπερβαίνοντας το 169% του ΑΕΠ. Το μεγαλύτερο ποσοστό του χρέους λήγει εντός των αμέσως επομένων ετών, γεγονός που καθιστά τις άμεσες ταμειακές ανάγκες του Δημοσίου επιτακτικές και ζήτημα ζωτικής σημασίας για την εθνική οικονομία. Οι δυσοίονες προοπτικές της ελληνικής οικονομίας αποτυπώνονται εμφανώς στις αγοραίες τιμές τίτλων εκδοθέντων ή εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο. Αυτές οι ιστορικά πρωτόγνωρα χαμηλές τιμές αντικατοπτρίζουν την εκτίμηση των επενδυτών ότι η πλήρης εξυπηρέτηση του χρέους στο σύνολό του, από το Ελληνικό Δημόσιο, μπορεί να καταστεί αδύνατη. Η δυναμική του χρέους, η οποία αναπτύσσεται σε περιβάλλον αρνητικών ρυθμών μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας για τέταρτη συνεχή χρονιά το 2012 και σε περιβάλλον παγκόσμιας οικονομικής ανασφάλειας, επιβάλλει τη λήψη άμεσων μέτρων προς την κατεύθυνση της ελάφρυνσής του. Συγκεκριμένα, επιβάλλεται μια ουσιαστική αναδιάταξη του δημόσιου χρέους για να καταστεί το δημόσιο χρέος βιώσιμο τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Η έλλειψη μιας τέτοιας αναδιάταξης θα είχε απρόβλεπτες συνέπειες για την ελληνική οικονομία και τον ελληνικό λαό, τους πιστωτές και το ευρύτερο διεθνές χρηματοοικονομικό σύστημα. Στην περίπτωση που η Χώρα αδυνατούσε να συνεχίσει τις πληρωμές, οι πιστωτές θα έχαναν σχεδόν το συνολικό μέρος,

αν όχι όλη την αξία των επενδύσεών τους, γεγονός που θα απαιτούσε την άμεση στήριξη ορισμένων πιστωτών από τις εθνικές κυβερνήσεις. Η μετάδοση των συνεπειών θα επιδείνωνε την κρίση χρέους σε άλλα δημοσιονομικά αδύναμα κράτη της Ευρωζώνης. Οι δυσμενείς συνέπειες θα ήταν απρόβλεπτες για την ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία...». Μετά την ψήφιση του ν. 4046/2012 και με σκοπό την αναδιάρθρωση του δημόσιου χρέους της χώρας, δημοσιεύθηκε ο ν. 4050/2012 (Α' 36/23.2.2012), με τον οποίο θεσπίσθηκαν κανόνες συλλογικής δράσης για τίτλους έκδοσης ή με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Στη συνέχεια, με τον ν. 4051/2012 (Α' 40/29.2.2012) εισήχθησαν επείγουσες ρυθμίσεις για την εφαρμογή του, κατά τα ανωτέρω, εγκριθέντος Μνημονίου Συνεννόησης και επήλθαν οι αναγκαίες προσαρμογές στον εγκριθέντα με τον ν. 4032/2011 (Α' 257) προϋπολογισμό του 2012. Στην αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου 2 του νόμου αυτού αναφέρεται ότι: «... η μεγαλύτερη από την αναμενόμενη ύφεση της ελληνικής οικονομίας είχε ως αποτέλεσμα την εμφάνιση αποκλίσεων μεταξύ των αρχικών εκτιμήσεων και των τελικών αποτελεσμάτων του οικονομικού έτους 2011. Συνέπεια της απόκλισης αυτής είναι η ανάγκη επανακαθορισμού των μεγεθών του προϋπολογισμού του 2012 έτσι ώστε να είναι εφικτή η σύγκλιση με τους στόχους που έχουν τεθεί με το αναθεωρημένο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής που έχει εγκριθεί από τη Βουλή. Οι παρεμβάσεις αυτές που γίνονται για την αντιστάθμιση των εκτιμώμενων αποκλίσεων αποτυπώνονται στον κατωτέρω πίνακα ...» Στο πίνακα αυτό με τίτλο «Νέες Δημοσιονομικές παρεμβάσεις: α. Κρατικός Προϋπολογισμός» προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων, εξοικονόμηση της τάξης των 205 εκατομμυρίων ευρώ από τη μείωση των ειδικών μισθολογίων. Ακολουθώντας, στις 9 Μαρτίου 2012, ολοκληρώθηκε επιτυχώς, η διαδικασία για την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους (PSI) με την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, συνολικής ονομαστικής αξίας 198,045 δισεκατομμυρίων ευρώ έναντι νέων ομολόγων, ονομαστικής αξίας 92,072 δισεκατομμυρίων ευρώ, γεγονός που οδήγησε σε άμεση μείωση του δημοσίου χρέους της χώρας κατά 105,973 δισεκατομμύρια ευρώ και σε περιορισμό των μελλοντικών δαπανών για τόκους. Ενόψει της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους, και της ανακοίνωσης από την ελληνική κυβέρνηση, το Φεβρουάριο του 2012, μέτρων με στόχο τη μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος κατά το 2012, συμπεριλαμβανομένης και της έγκρισης συμπληρωματικού προϋπολογισμού, εκδόθηκε η 2012/211/ΕΕ απόφαση του Συμβουλίου της 13-3-2012 (L 113), με την οποία, αναθεωρήθηκε η 2011/734/ΕΕ προηγούμενη απόφασή του. Στην εν λόγω απόφαση γίνεται μνεία της λήψης μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής από την Ελλάδα για την μείωση του υπερβολικού ελλείμματος, μεταξύ δε των μέτρων αυτών περιλαμβάνεται και «η μείωση κατά 12 % κατά μέσο όρο των "ειδικών μισθών" του δημόσιου τομέα για τους οποίους δεν ισχύει το νέο μισθολόγιο», η οποία θα ισχύει από την 1η Ιουλίου 2012, με συνολική ετήσια εξοικονόμηση της τάξεως των 205 εκατομμυρίων ευρώ».

13. Επειδή, ακολούθως, εκδόθηκε ο ν. 4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (ΦΕΚ Α' 222/12.11.2012). Με τις διατάξεις της παραγράφου Α (με τίτλο ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2013-2016) του άρθρου πρώτου του νόμου αυτού εγκρίθηκε το μεσοπρόθεσμο πλαίσιο. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση του μεσοπρόθεσμου πλαισίου (βλ. σχετ. κείμενο του Υπουργείου Οικονομικών Οκτωβρίου

2012) βασικός άξονας της στρατηγικής της Κυβέρνησης ήταν «η σύζευξη της δημοσιονομικής προσαρμογής και της επανεκκίνησης της πραγματικής οικονομίας, ώστε η χώρα να ξεφύγει από τον φαύλο κύκλο των ελλειμμάτων και της ύφεσης», καθώς και η εκδήλωση «ισχυρής πολιτικής βούλησης για την παραμονή της χώρας εντός της ευρωζώνης και η ανάκτηση της αξιοπιστίας της χώρας στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια σκηνή». Όπως δε προκύπτει από το μεσοπρόθεσμο, η στρατηγική της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης που εφαρμόζεται από τα μέσα του 2012 έχει δύο κατευθύνσεις, η πρώτη εκ των οποίων συνίσταται στην εδραίωση της δημοσιονομικής εξυγίανσης, προσαρμογής και πειθαρχίας με στόχο την δραστική καταπολέμηση της σπατάλης, τον εξορθολογισμό των δημοσίων δαπανών και τη συρρίκνωση των διαρθρωτικών ελλειμμάτων, ενώ η δεύτερη εξ αυτών στην υλοποίηση ενός μεγάλου εύρους πολιτικών και μέτρων για την τόνωση της οικονομίας ως προς την ανάπτυξη, την ανεργία, τη ρευστότητα και τη μείωση του ελλείμματος. Βασική επιδίωξη του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής είναι να εισέλθει η χώρα σε μια μακρά περίοδο πρωτογενών πλεονασμάτων, ώστε να πορεύεται χωρίς δανειακές ανάγκες. Εξάλλου, στην ενότητα 1 «Δημοσιονομική στρατηγική και πολιτικές» του Κεφαλαίου 3 του μεσοπρόθεσμου, υποενότητα 1.4 «Η νέα δημοσιονομική προσπάθεια στην περίοδο 2013-2016», καθώς και στους συνοδευόντες αυτό πίνακες, οι οποίοι προσαρτήθηκαν ως παράρτημα στον ν. 4093/2012 αναφέρεται ότι: «οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή των πολιτικών, κυρίως στον τομέα των διαρθρωτικών αλλαγών και η περιορισμένη εφαρμογή ή/και χαμηλότερη αποδοτικότητα κάποιων μέτρων, που οδήγησαν σε πολύ χαμηλότερες αποδόσεις του συνολικού πακέτου των μέτρων της προηγούμενης περιόδου σε σχέση με τους αρχικούς υπολογισμούς, σε συνδυασμό και με την βαθύτερη, από ότι προβλεπόταν, ύφεση, δημιούργησαν μεγάλες αποκλίσεις ακόμη και από τους χαμηλότερους (μετά την επιμήκυνση) στόχους του πρωτογενούς ελλείμματος Γενικής Κυβέρνησης της περιόδου 2013-2016. Προκειμένου να επανέλθει το πρόγραμμα στις αρχικές του προβλέψεις, κρίθηκε απαραίτητο να συνεχισθεί και να ενταθεί η δημοσιονομική προσαρμογή. Ειδικά σήμερα που η χώρα βρίσκεται κοντά στην επίτευξη πρωτογενών πλεονασμάτων ...». Προβλέπεται δε, ότι το δημοσιονομικό όφελος από τον εξορθολογισμό των ειδικών μισθολογίων θα υπερβεί τα 257 εκατομμύρια ευρώ, για την περίοδο 2013-2016. Τέλος, στην ενότητα 5 «Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού» του ίδιου Κεφαλαίου 3 υπό ενότητα 5.3.1 αναφέρεται ότι: «Οι δαπάνες για μισθούς εμφανίζονται μειωμένες κατά 2.490 εκατ. ευρώ, το 2016 σε σύγκριση με την σχετική εκτίμηση για το 2012 προ της λήψεως των μέτρων. Συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 13.112 εκατ. ευρώ ή 6,76% του ΑΕΠ το 2012, σε 11.811 εκατ. ευρώ ή 6,45% του ΑΕΠ το 2013, σε 11.248 εκατ. ευρώ ή 6,16% του ΑΕΠ το 2014, σε 10.942 εκατ. ευρώ ή 5,83% του ΑΕΠ το 2015 και σε 10.630 εκατ. ευρώ ή 5,41% του ΑΕΠ το 2016. Η διαμόρφωση των εξοικονομήσεων στο ύψος των ανωτέρω δαπανών, εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί ως αποτέλεσμα των εξής σχεδιαζομένων παρεμβάσεων: εξορθολογισμός των ειδικών μισθολογίου...».

14. Επειδή, εξάλλου, με τις διατάξεις των περιπτώσεων 13-36 της υποπαραγράφου Γ.1 (με τίτλο «ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ») της παραγράφου Γ (με τίτλο «ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ») του άρθρου πρώτου του ανωτέρω νόμου επήλθαν μειώσεις σε όλα τα χαρακτηρισθέντα από τον νομοθέτη ως «ειδικά μισθολόγια», με βάση τα οποία αμείβονται διάφορες κατηγορίες λειτουργών και υπαλλήλων. Ειδικότερα, με την περίπτωση 1 της ανωτέρω υποπαραγράφου

ορίσθηκε ότι: «Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας, που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη, ... για λειτουργούς,... καταργούνται από 1.1.2013», ενώ με την περίπτωση 17 τροποποιήθηκε το άρθρο 36 του ν. 3205/2003 και επήλθαν περαιτέρω μειώσεις στις αποδοχές των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. πλήρους απασχόλησης με τη μείωση του βασικού μισθού του Λέκτορα, τη μείωση των συντελεστών, βάσει των οποίων καθορίζονται οι βασικοί μισθοί των λοιπών βαθμίδων, και με τη μείωση των προβλεπομένων στην παράγραφο 2 περ. β', γ', δ' και στ' του άρθρου 36 του ν. 3205/2003 επιδομάτων, αποζημιώσεως και εξόδων παραστάσεως. Συγκεκριμένα, στην προαναφερθείσα περίπτωση 17 ορίζονται τα εξής: «I) Η παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 3205/2003 αντικαθίσταται, από 1.8.2012, ως εξής: «1. Ο βασικός μηνιαίος μισθός όλων των βαθμίδων των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Πανεπιστημίων με πλήρη απασχόληση, καθορίζεται με βάση το βασικό μισθό του Λέκτορα, ο οποίος πολλαπλασιάζεται με τους παρακάτω συντελεστές και στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ: α. Καθηγητής 1,37 β. Αναπληρωτής Καθηγητής 1,25 γ. Επίκουρος Καθηγητής 1,08 δ. Λέκτορας 1,00 Για τη διαμόρφωση των νέων βασικών μισθών της παραγράφου αυτής ο μηνιαίος βασικός μισθός του Λέκτορα ορίζεται σε χίλια εξήντα πέντε ευρώ (1.065 €). II) Οι περιπτώσεις β', γ', δ' και στ' της παρ. 2 και η παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 3205/2003 αντικαθίστανται, από 1.8.2012, ως εξής: 2.β. Διδακτικής προετοιμασίας και εξωδιδακτικής πανεπιστημιακής απασχόλησης εντός των Πανεπιστημίων, οριζόμενο, ως εξής: i. Καθηγητής 390 € ii. Αναπληρωτής Καθηγητής 368 € iii. Επίκουρος Καθηγητής 335 € iv. Λέκτορας 300 €. Το ανωτέρω επίδομα καταβάλλεται στους δικαιούχους και κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους άδειας. γ. Πάγια αποζημίωση, για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια, οριζόμενη ως εξής: i. Καθηγητής 273 € ii. Αναπληρωτής Καθηγητής 184 € iii. Επίκουρος Καθηγητής 128 € iv. Λέκτορας 128 € δ. Ειδικό ερευνητικό, για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας και την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση των ερευνητικών προγραμμάτων, οριζόμενο, ως εξής: i. Καθηγητής 226 € ii. Αναπληρωτής Καθηγητής 215 € iii. Επίκουρος Καθηγητής 200 € iv. Λέκτορας 184 € στ. Έξοδα παράστασης στους Πρυτάνεις, Αντιπρυτάνεις, Κοσμήτορες και Προέδρους Τμημάτων, οριζόμενα, ως εξής: i. Πρύτανης 250 € ii. Αντιπρύτανης 200 € iii. Κοσμήτορας ή Πρόεδρος Τμήματος 210 €. 4. Τα ποσά των περιπτώσεων i των εδαφίων β', γ' και δ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου προσαυξάνονται κατά εβδομήντα ευρώ (70 €) με τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών υπηρεσίας». Εξάλλου, στην περίπτωση 37 της ανωτέρω υποπαραγράφου Γ.1 ορίσθηκε ότι: «Ο χρόνος και ο τρόπος επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών ή συντάξεων, που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας υποπαραγράφου, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών». Κατ' εξουσιοδότηση της τελευταίας αυτής διάταξης εκδόθηκε η υπ' αριθμ. οικ.2/83408/022/14.11.2012 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με τίτλο «Επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών και συντάξεων που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων της υποπαραγράφου Γ1 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222/Α'/12-11-2012)» (Β' 3017/14.11.2012), στην οποία ορίζονται τα εξής «1. Τα ποσά που προκύπτουν από τη μείωση των αποδοχών και συντάξεων κατ' εφαρμογή των διατάξεων των περιπτώσεων 13 έως 36 της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222/Α'/12-11-2012) και αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από 1.8.2012 μέχρι την εφαρμογή του νόμου αυτού, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μισθοδοσία ή σύνταξη του μηνός Ιανουαρίου 2013, παρακρατούνται από τη

μισθοδοσία ή σύνταξη των μηνών Ιανουαρίου έως Δεκεμβρίου 2013, ως εξής: (α) για ποσά μέχρι εκατό ευρώ (€100) εφάπαξ, (β) για ποσά μέχρι διακόσια πενήντα ευρώ (€250) σε δύο ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (γ) για ποσά μέχρι πεντακόσια ευρώ (€500) σε τρεις ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (δ) για ποσά μέχρι επτακόσια πενήντα ευρώ (€750) σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ε) για ποσά μέχρι χίλια ευρώ (€1.000) σε πέντε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (στ) για ποσά μέχρι χίλια πεντακόσια ευρώ (€1.500) σε έξι ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ζ) για ποσά μέχρι δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) σε επτά ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (η) για ποσά μέχρι δύο χιλιάδες πεντακόσια ευρώ (€2.500) σε οκτώ ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (θ) για ποσά μέχρι τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000) σε εννιά ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ι) για ποσά μέχρι τέσσερις χιλιάδες ευρώ (€4.000) σε δέκα ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ια) για ποσά μέχρι πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) σε έντεκα ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ιβ) για ποσά άνω των πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000) σε δώδεκα ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις καταληκτική ημερομηνία για την παρακράτηση των οφειλόμενων ποσών είναι η 31-12-2013. 2. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω ποσά αναφέρονται σε αυτά που προκύπτουν από τις μεικτές αποδοχές ή τη μεικτή σύνταξη του υπαλλήλου, λειτουργού, στρατιωτικού ή συνταξιούχου, αφαιρουμένων των προβλεπομένων κρατήσεων. Τα οφειλόμενα ποσά που προκύπτουν από την ανωτέρω μείωση θα παρακρατούνται αναλογικά από τους οικείους κωδικούς που εκταμιεύθηκαν. 3. Στην περίπτωση που λειτουργός, υπάλληλος ή στρατιωτικός αποχώρησε από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης και έχει εισπράξει αποδοχές, στις οποίες δεν έχει εφαρμοσθεί η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου μείωση, τα σχετικά αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά θα παρακρατηθούν συμψηφιστικά από τη σύνταξη του ή σε περίπτωση μεταβίβασης αυτής, από τη σύνταξη των μελών της οικογένειάς του. Η παρακράτηση γίνεται με πράξη του αρμόδιου Διευθυντή Συντάξεων, ύστερα από σχετική βεβαίωση του εκκαθαριστή αποδοχών, για το ποσό που καταβλήθηκε. 4. Στην περίπτωση που λειτουργός, υπάλληλος ή στρατιωτικός αποχώρησε από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο, πλην της περίπτωσης της συνταξιοδότησης, και έχει εισπράξει αποδοχές, στις οποίες δεν έχει εφαρμοσθεί η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου μείωση, τα σχετικά αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά θα πρέπει να επιστραφούν εφάπαξ. Σε περίπτωση που οι ανωτέρω αρνηθούν την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων, γίνεται σε αυτούς καταλογισμός σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α)».

15. Επειδή, στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4093/2012 αναφέρονται, ως προς την υποπαράγραφο Γ.1, τα εξής : «Γ. Ρυθμίσεις θεμάτων Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής. Υποπαράγραφος Γ1. Μισθολογικές διατάξεις του Δημοσίου Τομέα. Με τις παρούσες διατάξεις ρυθμίζονται θέματα μισθολογικού περιεχομένου, τα οποία προβλέπονται στο πλαίσιο εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής. Ειδικότερα: ... Με τις διατάξεις των περιπτώσεων 13 έως 36 προβλέπονται, από 1.8.2012 οι μειώσεις επί των αποδοχών όλων των αμειβομένων με ειδικά μισθολόγια. Με τις διατάξεις της περίπτωσης 37 προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών θα καθορισθεί ο χρόνος και ο τρόπος επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών λόγω της εφαρμογής των διατάξεων που προβλέπουν την περικοπή των αποδοχών των αμειβομένων με ειδικά μισθολόγια. Με τις διατάξεις της περίπτωσης 38 καθορίζονται θέματα που αναφέρονται στη χορήγηση

χρονοεπιδόματος σε όλους τους λειτουργούς και υπαλλήλους του Δημοσίου που αμείβονται με ειδικά μισθολόγια». Επ' ευκαιρία δε της διατάξεως της υποπεριπτώσεως β' της περιπτώσεως 38 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 ορίσθηκε με την υπ' αριθ. 2/85127/0022/22.11.2012 πράξη του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις της ανωτέρω υποπαραγράφου Γ.1 στα αρμόδια για την εφαρμογή τους όργανα, ότι επαναφέρονται μεν σε ισχύ, από 1.8.2012, οι ανασταλείσες με την παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 3986/2011 διατάξεις για τη χορήγηση επί πλέον ποσοστού στο επίδομα χρόνου υπηρεσίας και για τη χορήγηση ή αύξηση του επιδόματος αυτού στους αμειβομένους με βάση ειδικά μισθολόγια, και ότι, κατόπιν τούτου, είναι δυνατή πλέον η αναδρομική χορήγηση επιπλέον ποσοστού στο επίδομα χρόνου υπηρεσίας με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου υπηρεσίας από 1.7.2011 και εντεύθεν, αλλά ότι τα οικονομικά αποτελέσματα από την κατά τα ανωτέρω χορήγηση επιδόματος χρόνου υπηρεσίας θα γίνει επί των νέων (μειωμένων) αποδοχών που ισχύουν από 1.8.2012 και εντεύθεν και δεν δύνανται να ανατρέχουν σε ημερομηνία προγενέστερη αυτής. Εξάλλου, στην έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που συνόδευε το σχέδιο του ανωτέρω νόμου 4093/2012 κατά την υποβολή του προς ψήφιση στη Βουλή, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Παράγραφος Γ. Τροποποιούνται οι μισθολογικές διατάξεις που διέπουν τους φορείς του δημόσιου τομέα ως ακολούθως: - Καταργούνται, από 1.1.2013, τα επιδόματα εορτών και άδειας υπέρ των υπαλλήλων και λειτουργών του Δημοσίου, των ο.τ.α. και των άλλων ν.π.δ.δ., καθώς και υπέρ των μισθωτών των ν.π.ι.δ... - Επανακαθορίζονται, αναδρομικά από 1.8.2012, οι μηνιαίες αποδοχές των υπαλλήλων και λειτουργών, που αμείβονται με ειδικά μισθολόγια. Στις κυριότερες από τις κατηγορίες αυτές, οι οποίες καλύπτουν σχεδόν το 99% του συνόλου των μισθοδοτούμενων, επέρχονται μεταβολές: α) στο βασικό μισθό του βαθμού βάσης, β) στους συντελεστές που προσδιορίζουν το ύψος του βασικού μισθού των λοιπών βαθμών της κατηγορίας και γ) στο ύψος επιμέρους επιδομάτων και παροχών. Έτσι, ανά κατηγορία, οι μεταβολές συνοψίζονται ως ακολούθως: Ι. Μισθολόγιο μελών ΔΕΠ των Πανεπιστημίων... α) Βασικός μισθός • Καθηγητής 1.459 € (σήμερα 1.775 €) • Αναπληρωτής Καθηγητής 1.331 € (σήμερα 1.538 €) • Επίκουρος Καθηγητής 1.150 € (σήμερα 1.301 €) • Λέκτορας 1.065 € (σήμερα 1.183 €) β) Επίδομα διδακτικής προετοιμασίας • Καθηγητής 390 € (σήμερα 475,24 €) • Αναπληρωτής Καθηγητής 368 € (σήμερα 427,47 €) • Επίκουρος Καθηγητής 335 € (σήμερα 380,51 €) • Λέκτορας 300 € (σήμερα 332,75 €) γ) Αποζημίωση για δημιουργία βιβλιοθήκης κ.λπ. • Καθηγητής 273 € (σήμερα 332,75 €) • Αναπληρωτής Καθηγητής 184 € (σήμερα 213,73 €) • Επίκουρος Καθηγητής 128 € (σήμερα 142,49 €) • Λέκτορας 128 € (σήμερα 142,49 €) δ) Ειδικό Ερευνητικό Επίδομα • Καθηγητής 226 € (σήμερα 275,91 €) • Αναπληρωτής Καθηγητής 215 € (σήμερα 250 €) • Επίκουρος Καθηγητής 200 € (σήμερα 227,34 €) • Λέκτορας 184 € (σήμερα 204,66 €) ε) Προσαύξηση επιδομάτων Τα παραπάνω επιδόματα που καταβάλλονται στο βαθμό του Καθηγητή προσαυξάνονται κατά 70 Ευρώ με τη συμπλήρωση 25 ετών υπηρεσίας. (Για τα καταβαλλόμενα σήμερα επιδόματα προβλέπεται προσαύξηση κατά 117 Ευρώ με τη συμπλήρωση 25ετίας). Στ) Έξοδα παράστασης • Πρύτανης 250 € • Αντιπρύτανης 200 € • Κοσμήτορας ή Πρόεδρος Τμήματος 210 €». Τέλος, στο επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής του Δεκεμβρίου 2012 αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «10.6 Πρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα για το 2012 και Μεσοπρόθεσμη Δημοσιονομική Στρατηγική για 2013-2016. Τα δημοσιονομικά μέτρα στη Μεσοπρόθεσμη

Δημοσιονομική Στρατηγική (ΜΔΣ) ως το 2016 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: 1. Εξορθολογισμός του μισθολογικού κόστους κατά 1.110 εκατομμύρια Ευρώ το 2013 και επιπρόσθετα 259 εκατομμύρια Ευρώ το 2014, μέσω... εξορθολογισμού της μισθολογικής δαπάνης της κεντρικής κυβέρνησης... • προοδευτικές μειώσεις στις μηνιαίες αμοιβές των υπαλλήλων των ειδικών μισθολογίων (δικαστές, διπλωμάτες, γιατροί, διδακτικό προσωπικό ΑΕΙ και ΤΕΙ, ένοπλες δυνάμεις και αστυνομία, υπάλληλοι αεροδρομίων, και γενικοί γραμματείς) με εφαρμογή από 1η Αυγούστου 2012, ως ακολούθως: 2 τοις εκατό κάτω από 1.000 ευρώ, 10 τοις εκατό για 1000-1500 Ευρώ, 30 τοις εκατό για 2.500-4.000 Ευρώ και 35 τοις εκατό από 4000 Ευρώ».

16. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση οι ενάγοντες, άπαντες μέλη του ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, (ο πρώτος Αναπληρωτής Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής, η δεύτερη Καθηγήτρια της Φιλοσοφικής Σχολής, Τμήματος Φιλολογίας και ο τρίτος Αναπληρωτής Καθηγητής της Οδοντιατρικής Σχολής), οι αποδοχές των οποίων είχαν μειωθεί (όπως και όλων των δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων) κατά ποσοστό 12% με το ν.3833/2010 και κατά ποσοστό 8% με το ν. 3845/2010, με την κρινόμενη αγωγή τους, υποστηρίζουν ότι οι αποδοχές του ΔΕΠ των Α.Ε.Ι. μειώθηκαν περαιτέρω και με άλλες διατάξεις (μείωση του αφορολόγητου ορίου από 12.000 ευρώ σε 5.000 ευρώ με το άρθρο 38 παρ. 2 του ν. 4024/2011, Α' 226, επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης με το άρθρο 29 του ν. 3986/2011, Α' 152, επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης με το άρθρο 38 παρ. 2 περ. α' του ν. 3986/2011, επιβολή ειδικής εισφοράς υπέρ του ΤΠΔΥ με το άρθρο 38 παρ. 2 περ. β' του ν. 3986/2011, μείωση του ειδικού ερευνητικού επιδόματος σε ποσοστό 20% με το άρθρο 55 παρ. 23 περ. δ' του ν. 4002/2011, Α' 180) και τελικά, μειώθηκαν δραστικά με τις διατάξεις του ν. 4093/2012 σε επίπεδο που αυτές δεν επαρκούν πλέον για να ανταποκριθούν στα έξοδα διαβίωσης και στα ακαδημαϊκά τους καθήκοντα. Ειδικότερα υποστηρίζουν ότι οι ακαθάριστες αποδοχές του πρώτου ενάγοντος μειώθηκαν, βάσει των διατάξεων ως άνω νόμου, κατά 380,77 ευρώ το μήνα, της δεύτερης ενάγουσας κατά 755,74 ευρώ το μήνα και του τρίτου ενάγοντος κατά 455,61 ευρώ το μήνα. Ζητούν δε να αναγνωρισθεί η εις ολόκληρον υποχρέωση του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Ελληνικού Δημοσίου να καταβάλουν, με τον νόμιμο τόκο υπερημερίας, στον πρώτο των εναγόντων το ποσό των 3.426,93 ευρώ, στη δεύτερη το ποσό των 6.801,66 ευρώ και στον τρίτο το ποσό των 4.100,49 ευρώ, που αντιστοιχούν, όπως υποστηρίζουν, σε περικοπείσες ακαθάριστες αποδοχές τους για το χρονικό διάστημα από 1.8.2012 έως 30.4.2013, βάσει των, κατά τους ισχυρισμούς τους, αντισυνταγματικών και αντίθετων στο Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Ε.Σ.Δ.Α. διατάξεων της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και της υπ' αριθμ. οικ.2/83408/022/14.11.2012 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Εξάλλου, με το από 31.3.2014 υπόμνημά τους, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι: α) πρωτοδιοριζόμενος Λέκτορας, το έτος 2009 ελάμβανε καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1.318,45 ευρώ (και επιπλέον δώρο Πάσχα 423,92 ευρώ, επίδομα άδειας 423,92 ευρώ και δώρο Χριστουγέννων 847,84 ευρώ), ενώ, πριν τις περικοπές του ν. 4093/2012, ελάμβανε καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1.129,57 ευρώ και, μετά την ισχύ του ως άνω νόμου, καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1.030 ευρώ, χωρίς επίδομα άδειας και δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, β) Επίκουρος Καθηγητής με 5 χρόνια υπηρεσίας, το έτος 2009 ελάμβανε καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1.712,69 ευρώ (και επιπλέον δώρο Πάσχα 496,99 ευρώ, επίδομα άδειας 496,99 ευρώ και δώρο

Χριστουγέννων 999,98 ευρώ), ενώ, πριν τις περικοπές του ν. 4093/2012, ελάμβανε καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1.461,00 ευρώ και, μετά την ισχύ του ως άνω νόμου, καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1.335,40 ευρώ, χωρίς επίδομα αδειας και δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, γ) Αναπληρωτής Καθηγητής με 10 χρόνια υπηρεσίας, το έτος 2009 ελάμβανε καθαρές μηνιαίες αποδοχές 2.038,48 ευρώ (και επιπλέον δώρο Πάσχα 604,22 ευρώ, επίδομα άδειας 604,22 ευρώ και δώρο Χριστουγέννων 1.208,44 ευρώ), ενώ, πριν τις περικοπές του ν. 4093/2012, ελάμβανε καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1.765,00 ευρώ και, μετά την ισχύ του ως άνω νόμου, καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1.554,66 ευρώ, χωρίς επίδομα αδειας και δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, δ) Καθηγητής με 15 χρόνια υπηρεσίας, το έτος 2009 ελάμβανε καθαρές μηνιαίες αποδοχές 2.432,99 ευρώ (και επιπλέον δώρο Πάσχα 718,81 ευρώ, επίδομα άδειας 718,81 ευρώ και δώρο Χριστουγέννων 1.437,62 ευρώ), ενώ, πριν τις περικοπές του ν. 4093/2012, ελάμβανε καθαρές μηνιαίες αποδοχές 2.135,00 ευρώ και, μετά την ισχύ του ως άνω νόμου, καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1.819,80 ευρώ, χωρίς επίδομα αδειας και δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι οι διατάξεις της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και της υπ' αριθμ. οικ. 2/83408/022/14.11.2012 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών αντίκεινται στα άρθρα 4 παρ. 1 (αρχή της ισότητας) και 5 (αρχή της ισότητας έναντι των δημοσίων βαρών), 5 παρ. 1 (αρχή της αξιοκρατίας) 25 παρ. 1 (αρχή της αναλογικότητας), 16, 17, 74 παρ. 5 και 80 παρ. 1 του Συντάγματος, καθώς και στο Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 105 του Εισ.Ν.Α.Κ., προς αποζημίωσή τους, για τις περικοπείες, με βάση τις ως άνω διατάξεις, αποδοχές τους.

17. Επειδή, ειδικότερα, με την κρινόμενη αγωγή προβάλλεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις του ν. 4093/2012, καθώς και η συναφής υπ' αριθμ. οικ. 2/83408/022/14.11.2012 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, αντίκεινται ευθέως στο άρθρο 16 του Συντάγματος, διότι, κατά τους ισχυρισμούς των εναγόντων, οι καθορισθείσες με τις εν λόγω διατάξεις αποδοχές τους δεν επαρκούν για να ανταποκριθούν στα έξοδα διαβίωσης και στα ακαδημαϊκά τους καθήκοντα, παρά την απορρέουσα από την ως άνω συνταγματική διάταξη υποχρέωση του Κράτους να τους εξασφαλίζει τα απαραίτητα οικονομικά και άλλα μέσα για την ακώλυτη άσκηση του λειτουργήματός τους, συγκεκριμενοποίηση της οποίας, όπως υποστηρίζουν, αποτελεί η διάταξη του άρθρου 25 του ν. 4009/2011, σύμφωνα την οποία «οι αποδοχές των καθηγητών είναι ανάλογες του λειτουργήματος που επιτελούν...». Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι από καμία συνταγματική διάταξη (όπως η διάταξη του άρθρου 16 του Συντάγματος) ή συνταγματική αρχή, δεν κωλύεται, κατ' αρχήν, ο νομοθέτης, εκτιμώντας τις εκάστοτε συνθήκες και λαμβάνοντας υπόψη τη δημοσιονομική κατάσταση του κράτους, να προβαίνει σε αναμόρφωση του μισθολογίου των δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων, εισάγοντας νέες ρυθμίσεις (πρβλ. ΣτΕ 2196/2014 Ολομ., 1372-1373/2012 7μ. σκ. 5, 2672/2009 σκ. 3). Και ναι μεν στην περίπτωση των μελών του Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., η ευθεία κατοχύρωση στο άρθρο 16 του Συντάγματος της ιδιότητάς τους ως δημοσίων λειτουργών με προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, επιφορτισμένων με τη, μέσω της διδασκαλίας και της έρευνας, ανάπτυξη και προαγωγή της επιστήμης ως βασικής αποστολής του Κράτους, επιτάσσει την «ιδιαίτερη μισθολογική τους μεταχείριση». Η δε έλλειψη ρητής μνείας στο Σύνταγμα δεν αναιρεί την ανωτέρω υποχρέωση του νομοθέτη, εφόσον, και στην περίπτωση των μελών του Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. την

«ιδιαιτέρη μισθολογική τους μεταχείριση» επιβάλλει όχι απλώς το τυπικό κριτήριο του χαρακτηρισμού τους ως δημοσίων λειτουργών με προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, αλλά η, κατά το άρθρο 16 του Συντάγματος, φύση των καθηκόντων τους και της αποστολής τους ως ακαδημαϊκών διδασκάλων και ερευνητών και η από το άρθρο αυτό απορρέουσα υποχρέωση εξασφάλισης των απαραίτητων προϋποθέσεων για την άσκηση της ακαδημαϊκής τους ελευθερίας, αποτελεί δε εγγύηση για την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας τους, και επιπλέον η υποχρέωση αυτή προβλέπεται ρητώς στο άρθρο 25 του ν. 4009/2011. Ο χαρακτηρισμός, όμως, των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. ως δημοσίων λειτουργών απολαύοντων προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και η υποχρέωση του νομοθέτη για «ιδιαιτέρη μισθολογική μεταχείριση» τους δεν επιβάλλει τη μισθολογική τους εξομοίωση με τους δικαστικούς λειτουργούς ή με άλλες κατηγορίες λειτουργών ή υπαλλήλων (πρβλ. ΣτΕ 574, 575/2014), οι οποίοι ασκούν αρμοδιότητες στενά συνδεδεμένες με τον πυρήνα της κρατικής εξουσίας και για τους οποίους προβλέπονται από το νόμο δεσμεύσεις αποκλειστικής απασχόλησης, αυξημένες υπηρεσιακές υποχρεώσεις, ειδικές συνθήκες εργασίας, συνεπαγόμενες διάφορους κινδύνους, απαγορεύσεις και ειδικό περιορισμοί των ατομικών τους δικαιωμάτων (στρατιωτικοί), αντιστάθμισμα των οποίων αποτελεί η διαχρονικά προβλεπόμενη από το νόμο «ιδιαιτέρη μισθολογική τους μεταχείριση» (πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 2196/2014). Κατά συνέπεια, οι εξαιρούμενοι από το ενιαίο μισθολόγιο δημόσιοι λειτουργοί και υπάλληλοι, για τους οποίους καθιερώνονται με νόμο «ειδικά μισθολόγια» αποτελούν διαφορετικές μεταξύ τους κατηγορίες, με απολύτως διακεκριμένα καθήκοντα και αποστολή. Και επιβάλλεται μεν η «ιδιαιτέρη μισθολογική μεταχείριση» από το νομοθέτη, γενικά, όλων αυτών των κατηγοριών (δικαστικών, στρατιωτικών, μελών του ΔΕΠ των ΑΕΙ, ιατρών, διπλωματών), με την πρόβλεψη δια νόμου «ειδικού μισθολογίου», ευνοϊκότερου έναντι του ενιαίου μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων, δικαιολογείται όμως η διαφορετική αντιμετώπιση εκάστου «ειδικού μισθολογίου», ανάλογα με την κατηγορία των συγκεκριμένων λειτουργών και υπαλλήλων και την αποστολή τους. Ειδικότερα, για τα μέλη του Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., τα οποία απολαύουν κατά την άσκηση των ακαδημαϊκών καθηκόντων τους πλήρους ελευθερίας, χωρίς ιδιαίτερες απαγορεύσεις και περιορισμούς (ενώ έχουν και την ευχέρεια παράλληλης εξωπανεπιστημιακής απασχόλησης), με την πρόβλεψη «ειδικού μισθολογίου», ευνοϊκότερου έναντι του ενιαίου μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων και επιπλέον με τη χορήγηση ειδικών επιδομάτων (επιδόματος διδακτικής προετοιμασίας, αποζημίωσης για δημιουργία βιβλιοθήκης, ειδικού ερευνητικού επιδόματος) για την αντιμετώπιση των ειδικών συνθηκών άσκησης του λειτουργήματός τους, πληρούται η υποχρέωση της «ιδιαιτέρας μισθολογικής μεταχείρισής» τους, ενώ ο νομοθέτης δεν δεσμεύεται από το άρθρο 16 του Συντάγματος να καταργεί ή να μεταβάλλει το νομοθετικό καθεστώς που αφορά στις αποδοχές τους, δεδομένου ότι από καμιά συνταγματική διάταξη ή αρχή δεν κατοχυρώνεται δικαίωμα σε αποδοχές συγκεκριμένου ύψους (πρβλ. ΣΤΕ 2196/2014 Ολομ.). Οι αποδοχές, όμως, αυτές προκειμένου να διασφαλίζεται η ακαδημαϊκή τους ελευθερία, πρέπει, αφενός μεν, να επαρκούν για να εξασφαλίσουν την αξιοπρεπή τους διαβίωση, δηλαδή τη διαβίωσή τους κατά τρόπο συνάδοντα προς το κύρος του λειτουργήματος που ασκούν, αφετέρου δε να είναι τέτοιου ύψους, ώστε να δύνανται να προσελκύσουν νέους επιστήμονες με άρτια επιστημονική κατάρτιση και να διασφαλίσουν ότι τα Α.Ε.Ι. επιτελούν επιστημονικό έργο υψηλού επιπέδου, αποτελώντας βασικό μοχλό για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και μέσο για τη διεθνή της προβολή. Εν τούτοις, ο νομοθέτης δύναται

για λόγους που αυτός εκτιμά, η κατ' ουσίαν εκτίμηση του οποίου δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, να θεσπίσει μέτρα περιστολής των δημοσίων δαπανών που συνεπάγονται σοβαρή οικονομική επιβάρυνση μεγάλων κατηγοριών του πληθυσμού και, ιδίως, όσων λαμβάνουν μισθό ή σύνταξη από το δημόσιο ταμείο, μεταξύ των οποίων και των κατηγοριών για τις οποίες προβλέπονται «ειδικά μισθολόγια», λόγω της άμεσης εφαρμογής και αποτελεσματικότητας των επιβαλλομένων σε βάρος τους μέτρων για τον περιορισμό του δημοσίου ελλείμματος. Στις περιπτώσεις αυτές το επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης δεν προσδιορίζεται με βάση τις προηγούμενες αποδοχές κάθε συγκεκριμένης κατηγορίας δημοσίων λειτουργών ή υπαλλήλων, αλλά με βάση τις γενικότερα επικρατούσες συνθήκες και σε συνάρτηση με το επίπεδο διαβίωσης των υπολοίπων δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων, καθώς και του πληθυσμού της χώρας εν γένει. Ενόψει τούτων και δεδομένου ότι στην προκείμενη περίπτωση με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του ν. 4093/2012, ο νομοθέτης αποφάσισε, μεταξύ άλλων, την περαιτέρω μείωση των αποδοχών των μισθοδοτούμενων από το δημόσιο βάσει «ειδικών μισθολογίων» λειτουργών και υπαλλήλων, ως άμεσο μέτρο για την αντιμετώπιση της, κατά την εκτίμηση του, συνεχιζόμενης οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης, το μέτρο δε αυτό αποτελεί τμήμα ενός ευρύτερου προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής και προώθησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων της ελληνικής οικονομίας, το οποίο, συνολικώς εφαρμοζόμενο, αποσκοπεί τόσο στην αντιμετώπιση της, κατά την εκτίμηση του νομοθέτη, άμεσης ανάγκης κάλυψης οικονομικών αναγκών της Χώρας, όσο και στη βελτίωση της μελλοντικής δημοσιονομικής και οικονομικής της κατάστασής της, δηλαδή στην εξυπηρέτηση σκοπών, που συνιστούν κατ' αρχήν σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος (πρβλ. ΣτΕ 668/2012 Ολομ.), δυνάμενους να δικαιολογήσουν, κατ' αρχήν, την λήψη μέτρων περιστολής μισθολογικών δαπανών του Δημοσίου, οι διατάξεις αυτές, κατά το μέρος που προβλέπουν περαιτέρω μείωση των αποδοχών του ΔΕΠ των ΑΕΙ, καθώς και η συναφής απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, δεν αντίκεινται στο άρθρο 16 του Συντάγματος, διότι και μετά τη νέα αυτή, αναγκαία κατά την εκτίμηση του νομοθέτη, μείωση των αποδοχών τους πληρούται η υποχρέωση της «ιδιαιτέρας μισθολογικής μεταχείρισής» τους, εφόσον οι αποδοχές τους προβλέπονται από «ειδικό μισθολόγιο», ευνοϊκότερο έναντι του ενιαίου μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων και επιπλέον χορηγούνται σ' αυτούς ειδικά επιδόματα σχετικά με την άσκηση των ακαδημαϊκών τους καθηκόντων. Άλλωστε, η επίμαχη μείωση αποδοχών, που έγινε στο πλαίσιο της αναρρύθμισης του βασικού μισθού όλων των λειτουργών που αμείβονται με ειδικά μισθολόγια, ήταν η πρώτη που αφορούσε τον βασικό μηνιαίο μισθό της συγκεκριμένης κατηγορίας δημοσίων λειτουργών, ενώ οι προσφάτως προηγηθείσες μειώσεις αφορούσαν περικοπή πρόσθετων επιδομάτων ή φορολογικών απαλλαγών. Το δε προκύπτει μετά την επιχειρηθείσα τελευταία μείωση (μείωση 380,77, 755,74 και 455,61 ευρώ μηνιαίως για έκαστο των εναγόντων, αντιστοίχως) τελικό ύψος των συνολικών αποδοχών της εν λόγω κατηγορίας λειτουργών, αν και διαμορφώνεται όντως σε μη ικανοποιητικά επίπεδα, δεν εξικνείται, πάντως, σε σημείο που να διακυβεύεται ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης αυτών, εν όψει των συνολικών σημερινών συνθηκών της χώρας, ή να καθίσταται ιδιαιτέρως δυσχερής η άσκηση των σημαντικών καθηκόντων του λειτουργήματος. Περαιτέρω, ως αλυσιτελής πρέπει να απορριφθεί ο ειδικότερος ισχυρισμός, ο οποίος προβάλλεται με το από 31.3.2014 υπόμνημα των εναγόντων που κατατέθηκε νόμιμα, ότι οι δύο πρώτοι από αυτούς δεν έχουν παράλληλη απασχόληση (ενώ ο τρίτος έχει εξωπανεπιστημιακή

απασχόληση) και ότι από τα 1.899 μέλη του ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, μόνον τα 321 ασκούν ελευθέριο επάγγελμα και 234 μέλη έλαβαν πρόσθετες αποδοχές από ερευνητικά προγράμματα (βλ. υπ' αριθμ. 1684/11.3.2014 έγγραφο Γραμματείας Επιτροπής Ερευνών του ΕΛΚΕ του ως άνω Πανεπιστημίου), δεδομένου ότι όλα τα μέλη του ΔΕΠ των ΑΕΙ έχουν την ευχέρεια εξωπανεπιστημιακής απασχόλησης και λήψης πρόσθετων αμοιβών, ανεξάρτητα αν κάνουν χρήση της ευχέρειας αυτής.

18. Επειδή, στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α.), που κυρώθηκε μαζί με τη Σύμβαση με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 53/1974 (Α' 256) και έχει, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος, αυξημένη τυπική ισχύ έναντι των κοινών νόμων, ορίζεται ότι: «Παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Ουδείς δύναται να στερηθή της ιδιοκτησίας αυτού ειμή δια λόγους δημοσίας ωφελείας και υπό τους προβλεπομένους υπό του νόμου και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου όρους. Αι προαναφερόμεναι διατάξεις δεν θίγουσι το δικαίωμα παντός Κράτους όπως θέση εν ισχύι νόμους ους ήθελε κρίνει αναγκαίον προς ρύθμισιν της χρήσεως αγαθών συμφώνως προς το δημόσιον συμφέρον ή προς εξασφάλισιν της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων». Σύμφωνα δε με πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α. αποφάσεις *Sporrong* και *Lönnroth* κατά Σουηδίας, της 23.9.1982, *James και λοιποί* κατά Ηνωμένου Βασιλείου, της 21.2.1986, *Pressos Compania Naviera S.A.* και *λοιποί* κατά Βελγίου, της 20.11.1995, *Γεωργιάδης* κατά Ελλάδας της 28.3.2000, *Pine Valley Development* κατά Ιρλανδίας, της 2.11.2001, *Saarininen* κατά Φιλανδίας, της 28.1.2003, *Ασημακόπουλος* κατά Ελλάδας, της 14.10.2004), οι διατάξεις αυτές περιέχουν τρεις διακριτούς κανόνες. Ο πρώτος, ο οποίος διατυπώνεται στο πρώτο εδάφιο της πρώτης παραγράφου και έχει γενικό χαρακτήρα, διακηρύσσει την αρχή του σεβασμού ή της αδιατάρακτης απόλαυσης της περιουσίας. Ο δεύτερος, ο οποίος διατυπώνεται στο δεύτερο εδάφιο της πρώτης παραγράφου, αναφέρεται στη στέρση της περιουσίας, την οποία θέτει υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Ο τρίτος, ο οποίος περιέχεται στη δεύτερη παράγραφο, αναγνωρίζει στα συμβαλλόμενα μέρη την ευχέρεια να ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, τη χρήση της περιουσίας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του γενικού συμφέροντος, στην έννοια του οποίου εμπίπτει και η εξασφάλιση της καταβολής των φόρων του Δημοσίου και των ασφαλιστικών εισφορών. Ο δεύτερος και ο τρίτος κανόνας, οι οποίοι αναφέρονται σε ειδικές μορφές επέμβασης στο δικαίωμα απόλαυσης της περιουσίας, ερμηνεύονται υπό το φως της αρχής που θέτει ο πρώτος. Στο ρυθμιστικό πεδίο του κανόνα αυτού, ο οποίος φέρει το χαρακτήρα γενικής ρήτηρας, εμπίπτει κάθε περίπτωση που δεν μπορεί να υπαχθεί στο πεδίο εφαρμογής των λοιπών διατάξεων του ίδιου άρθρου (πρβλ. ΣτΕ 3765/2013). Περαιτέρω, στην έννοια της περιουσίας, η οποία έχει αυτόνομο περιεχόμενο, ανεξάρτητο από την τυπική κατάταξη των επιμέρους περιουσιακών δικαιωμάτων στο εσωτερικό δίκαιο, περιλαμβάνονται όχι μόνον τα εμπράγματα δικαιώματα, αλλά και όλα τα δικαιώματα «περιουσιακής φύσεως», καθώς και τα κεκτημένα «οικονομικά συμφέροντα». Καλύπτονται, κατ' αυτόν τον τρόπο, και τα ενοχικής φύσεως περιουσιακά δικαιώματα και, ειδικότερα, απαιτήσεις που απορρέουν από έννομες σχέσεις του δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, είτε αναγνωρισμένες με δικαστική ή διαιτητική απόφαση, είτε απλώς γεννημένες κατά το εθνικό δίκαιο, εφόσον υπάρχει νόμιμη

προσδοκία, με βάση το ισχύον, έως την προσφυγή στο δικαστήριο, δίκαιο, ότι μπορούν να ικανοποιηθούν δικαστικώς, εφόσον, δηλαδή, υφίσταται σχετικώς μια επαρκής νομική βάση στο εσωτερικό δίκαιο του συμβαλλομένου κράτους, προϋπόθεση που συντρέχει, ιδίως, όταν η απαίτηση θεμελιώνεται σε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη ή σε παγιωμένη νομολογία των δικαιοδοτικών οργάνων του συμβαλλομένου κράτους (πρβλ. ΣτΕ 668/2012 Ολομ.). Ενόψει των ανωτέρω, περιουσία, κατά την έννοια του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου, αποτελεί και η αξίωση για καταβολή των προβλεπομένων από τη νομοθεσία του συμβαλλομένου κράτους αποδοχών, εφ' όσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες για την καταβολή τους προϋποθέσεις (βλ. αποφάσεις Ε.Δ.Δ.Α. Kechko κατά Ουκρανίας, της 8.2.2006, σκέψεις 23 και 26, Vilho Eskelinen και λοιποί κατά Φινλανδίας, της 19.4.2007, σκέψη 94) (πρβλ. ΣτΕ 668/2012 Ολομ.). Πάντως, με το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου δεν κατοχυρώνεται δικαίωμα σε μισθό ή σύνταξη ορισμένου ύψους (βλ. Ε.Δ.Δ.Α. Αθανάσιος Κανάκης κ.ά. κατά Ελλάδος, της 20.9.2001, Juhani Saarinen κατά Φινλανδίας, Νο 69136/01, Kechko κατά Ουκρανίας, της 8.2.2006, σκέψη 23, Vilho Eskelinen και λοιποί κατά Φινλανδίας, της 19.4.2007, σκέψη 94, Andrejeva κατά Λετονίας, της 18.2.2009, σκέψη 77) (πρβλ. ΣτΕ 668/2012 Ολομ.), με συνέπεια να μην αποκλείεται, κατ' αρχήν, διαφοροποίηση του ύψους του μισθού ή συνταξιοδοτικής παροχής αναλόγως με τις επικρατούσες εκάστοτε συνθήκες (πρβλ. ΣτΕ 668/2012 Ολομ.), εκτός αν συντρέχει περίπτωση διακινδύνευσης της αξιοπρεπούς διαβίωσης (πρβλ. Ε.Δ.Δ.Α. αποφάσεις Budina κατά Ρωσίας, της 18.6.2009, Larioshina κατά Ρωσίας, της 23.4.2002, Florin Huc κατά Ρουμανίας και Γερμανίας, της 1.12.2009, και ΣτΕ 668/2012 Ολομ., σκ. 35, 1283/2012 Ολομ., σκ. 31, 1284/2012 Ολομ., σκ. 28, 1285, 1286/2012 Ολομ., σκ. 16, 2741/2013 σκ. 10). Εξάλλου, για να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου επέμβαση σε περιουσιακής φύσεως αγαθό, υπό την ανωτέρω έννοια, πρέπει να προβλέπεται από νομοθετικές ή άλλου είδους κανονιστικές διατάξεις, καθώς και να δικαιολογείται από λόγους γενικού συμφέροντος, στους οποίους περιλαμβάνονται, κατ' αρχήν, και λόγοι συναπτόμενοι προς την αντιμετώπιση ενός ιδιαιτέρως σοβαρού, κατά την εκτίμηση του εθνικού νομοθέτη, δημοσιονομικού προβλήματος ή προς την εξασφάλιση της βιωσιμότητας κοινωνικοασφαλιστικών οργανισμών. Η εκτίμηση δε του νομοθέτη ως προς την ύπαρξη λόγου δημοσίου συμφέροντος επιβάλλοντας τον περιορισμό περιουσιακού δικαιώματος και ως προς την επιλογή της ακολουθητέας πολιτικής για την εξυπηρέτηση του δημοσίου αυτού συμφέροντος υπόκειται σε οριακό μόνον δικαστικό έλεγχο (πρβλ. Ε.Δ.Δ.Α. αποφάσεις James και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου, της 21.2.1986, Νο 8793/79, σκέψη 46, Pressos Compania Naviera S.A. και λοιποί κατά Βελγίου, της 20.11.1995, σκέψη 37, Saarinen κατά Φινλανδίας, της 28.1.2003, Κλιάφας και λοιποί κατά Ελλάδος, της 8.7.2004, σκέψη 25, Adrejeva κατά Λετονίας, της 18.2.2009, σκέψη 83). Περαιτέρω, η επέμβαση στην περιουσία πρέπει να είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από τον νομοθέτη σκοπού γενικού συμφέροντος και να μην είναι δυσανάλογη σε σχέση προς αυτόν, πρέπει δηλαδή να εξασφαλίζεται μία δίκαιη ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων του γενικού συμφέροντος της κοινωνίας και των απαιτήσεων για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου (βλ. Ε.Δ.Δ.Α. James και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου, σκέψη 50 και ΣτΕ 668/2012 Ολομ., σκ. 34, 1283/2012 Ολομ., σκ. 30, 1284/2012 Ολομ., σκ. 27, 1285-1286/2012 Ολομ., σκ. 15).

19. Επειδή, οι ενάγοντες προβάλλουν ότι η μείωση των αποδοχών τους χωρίς τη σύνταξη οικονομοτεχνικής μελέτης, που να τεκμηριώνει τον αναγκαίο χαρακτήρα της, παραβιάζει το κατοχυρούμενο στο άρθρο 17 του Συντάγματος και στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. δικαίωμα στην περιουσία, σε συνδυασμό με την αρχή της αναλογικότητας, διότι, όπως ισχυρίζονται, πρόκειται για οριζόντια μείωση, χωρίς συνεκτίμηση της ιδιαιτερότητας και της σημασίας του λειτουργήματός τους, η οποία δεν πληροί τις απαιτήσεις της δίκαιης ισορροπίας μεταξύ του δικαιώματος στην περιουσία τους (μισθοί) και στο γενικότερο δημοσιονομικό συμφέρον. Υποστηρίζουν δε, συναφώς, ότι η εν λόγω παράβαση επιτείνεται εκ του ότι οι επίμαχες περικοπές ήταν αναδρομικές, αφορούσαν δηλαδή σε δεδουλευμένες αποδοχές πέντε μηνών (Αύγουστος-Δεκέμβριος 2012). Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι στην προκείμενη περίπτωση η επίμαχη μείωση των αποδοχών των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. με πλήρη απασχόληση δεν συνιστά στέρηση περιουσίας, αλλά επέμβαση στην απόλαυση του δικαιώματος στον σεβασμό της περιουσίας τους, υπό την έννοια του πρώτου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. Η επέμβαση αυτή προβλέπεται στη διάταξη της περίπτωσης 17 της υποπαραγράφου Γ.1. της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με την οποία επιδιώκεται, όπως προεκτέθηκε, η εκπλήρωση του δημοσίου συμφέροντος σκοπού της αντιμετώπισης της συνεχιζόμενης, κατά την εκτίμηση του νομοθέτη, οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης και της ανάγκης λήψης νέων μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής για τη μείωση του ελλείμματος, η σχετική δε μείωση των αποδοχών των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. ευρίσκεται εντός των πλαισίων της ελευθερίας του νομοθέτη να διαμορφώνει το μισθολόγιό τους, εκτιμώντας τις εκάστοτε συνθήκες και λαμβάνοντας υπόψη την δημοσιονομική κατάσταση του κράτους και ενόψει του επιδιωκόμενου ως άνω σκοπού δημοσίου συμφέροντος και δεν στερείται προδήλως εύλογης βάσης, δεδομένου ότι λόγω της φύσεώς του, το μέτρο αυτό συμβάλλει αμέσως στην περιστολή των δημοσίων δαπανών. Κατά συνέπεια, εφόσον η γενομένη με την ανωτέρω διάταξη μείωση αποδοχών δεν είναι προδήλως απρόσφορη ή μη αναγκαία για την εκπλήρωση του επιδιωκόμενου σκοπού (πρβλ. ΣτΕ 668/2012 Ολομ., σκ. 35, πρβλ. και ΣτΕ 1210/2010 Ολομ., σκ. 24), λαμβανομένου, άλλωστε, υπόψη ότι η εκτίμηση του νομοθέτη ως προς τα ληπτέα μέτρα για την αντιμετώπιση της υπ' αυτού διαπιστωθείσας κρίσιμης δημοσιονομικής κατάστασης υπόκειται σε οριακό μόνον δικαστικό έλεγχο (πρβλ. 668/2012 Ολομ.), επιπλέον δε ότι η ως άνω μείωση αποδοχών δεν είναι δε τέτοιου ύψους, ώστε να θέτει σε διακινδύνευση την αξιοπρεπή διαβίωση των εναγόντων (βλ. Ε.Δ.Δ.Α. Κουφάκη και ΑΔΕΔΥ κατά Ελλάδος, της 20.9.2001), καθώς και ότι η αναδρομική εφαρμογή του εν λόγω μέτρου αφορούσε σε περιορισμένο χρονικό διάστημα διάρκειας τριών περίπου μηνών πριν από τη δημοσίευση του νόμου (12.11.2012), ενώ η παρακράτηση των αποδοχών τους για το χρονικό διάστημα από 1.8.2012 έως 31.12.2012, όπως συνάγεται από την υπ' αριθμ. οικ.2/83408/022/14.11.2012 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, δεν έλαβε χώρα εφάπαξ, αλλά τμηματικώς, σε μηνιαίες δόσεις, αρχής γενομένης από τις αποδοχές του μηνός Ιανουαρίου 2013, δεν παραβιάσθηκε η δίκαιη ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων του γενικού συμφέροντος και της προστασίας των δικαιωμάτων των εναγόντων. Ενόψει τούτων, η επίμαχη μείωση δεν αντίκειται στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., ούτε στην κατοχυρωμένη από το άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ' του Συντάγματος αρχή της αναλογικότητας, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα με την κρινόμενη αίτηση είναι απορριπτέα ως

αβάσιμα (πρβλ. απόφαση Ε.Δ.Δ.Α. Κουφάκη και ΑΔΕΔΥ κατά Ελλάδος, της 7.5.2013, σκέψεις 34-48). Με τα δεδομένα αυτά δεν συντρέχει περίπτωση παραβίασης ούτε του άρθρου 17 του Συντάγματος, που προστατεύει την ιδιοκτησία, ανεξαρτήτως αν η ιδιοκτησία κατά το εν λόγω άρθρο έχει ή όχι την αυτή έννοια με την κατά το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου περιουσία (πρβλ. ΣτΕ 668/2012 Ολομ., σκ. 35).

20. Επειδή, η αρχή της ισότητας, την οποία καθιερώνει το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, αποτελεί συνταγματικό κανόνα που επιβάλλει την ομοιόμορφη μεταχείριση των προσώπων που τελούν υπό τις αυτές ή παρόμοιες συνθήκες. Ο κανόνας αυτός δεσμεύει τα συντεταγμένα όργανα της Πολιτείας και ειδικότερα τόσο τον κοινό νομοθέτη κατά την ενάσκηση της νομοθετικής λειτουργίας, όσο και τη Διοίκηση, όταν θεσπίζει κατά νομοθετική εξουσιοδότηση κανονιστική ρύθμιση. Η παραβίαση της συνταγματικής αυτής αρχής ελέγχεται από τα δικαστήρια, ώστε να διασφαλίζεται η πραγμάτωση του κράτους δικαίου και η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας εκάστου με ίσους όρους. Κατά τον δικαστικό αυτό έλεγχο, που είναι έλεγχος ορίων και όχι της ορθότητας των νομοθετικών επιλογών, αναγνωρίζεται στον κοινό νομοθέτη ή την κατ' εξουσιοδότηση θεσμοθετούσα Διοίκηση η ευχέρεια να ρυθμίσει με ενιαίο ή με διαφορετικό τρόπο τις ποικίλες προσωπικές ή πραγματικές καταστάσεις και σχέσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες κοινωνικές, οικονομικές, επαγγελματικές ή άλλες συνθήκες, που συνδέονται με κάθε μια από τις καταστάσεις ή σχέσεις αυτές, με βάση γενικά και αντικειμενικά κριτήρια, που βρίσκονται σε συνάφεια προς το αντικείμενο της ρύθμισης. Πρέπει, όμως, η επιλεγόμενη ρύθμιση να κινείται μέσα στα όρια που διαγράφονται από την αρχή της ισότητας και τα οποία αποκλείουν τόσο την εκδήλως άνιση μεταχείριση με τη μορφή της εισαγωγής καθαρά χριστικού μέτρου μη συνδεομένου προς αξιολογικά κριτήρια ή της επιβολής αδικαιολόγητης επιβάρυνσης, όσο και την αυθαίρετη εξομοίωση διαφορετικών καταστάσεων ή την ενιαία μεταχείριση προσώπων που τελούν υπό διαφορετικές συνθήκες, με βάση όμως τυπικά ή συμπτωματικά ή άσχετα μεταξύ τους κριτήρια (ΣτΕ 1285, 1286/2012 Ολομ., σκ. 9, 2396/2004 Ολομ., 1252, 1253/2003 Ολομ.). Περαιτέρω, η αρχή της αξιοκρατίας, η οποία απορρέει από το άρθρο 5 του Συντάγματος, υπαγορεύει όπως η πρόσβαση σε δημόσιες θέσεις και αξιώματα γίνεται με κριτήρια που συνάπτονται με την προσωπική αξία και ικανότητα των ενδιαφερομένων για την κατάληψή τους (ΣτΕ 2396/2004 Ολομ.). Εξάλλου, σε περιπτώσεις παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, ο κοινός νομοθέτης δύναται να θεσπίσει μέτρα περιστολής δαπανών που συνεπάγονται οικονομική επιβάρυνση μεγάλων κατηγοριών του πληθυσμού, πλην η δυνατότητα αυτή έχει ως όριο την καθιερούμενη από το άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος αρχή της ισότητας στα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεων εκάστου, καθώς και την καθιερούμενη στο άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος αρχή του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Τούτο σημαίνει ότι η επιβάρυνση αυτή πρέπει να κατανέμεται μεταξύ όλων των κατηγοριών απασχολουμένων τόσο στον δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και των ασκούντων ελευθέριο επάγγελμα. Και τούτο διότι, εν όψει και της καθιερωμένης στο άρθρο 25 παρ. 4 του Συντάγματος αξίωσης του Κράτους να εκπληρώνουν όλοι οι πολίτες το χρέος της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης, δεν είναι επιτρεπτό η επιβάρυνση από τα μέτρα που λαμβάνονται προς αντιμετώπιση της δυσμενούς και παρατεταμένης οικονομικής συγκυρίας να κατανέμεται πάντοτε σε συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών, οι οποίοι, κατά κανόνα, είναι συνεπείς προς τις υποχρεώσεις τους, και να ευνοούνται άλλες κατηγορίες από την

ασυνέπεια των οποίων – κυρίως στο πεδίο της εκπλήρωσης των φορολογικών τους υποχρεώσεων – προκαλείται σε μεγάλο ποσοστό η δυσμενής αυτή συγκυρία (ΣτΕ 668/2012 Ολομ., σκ. 37, ΣτΕ 1283-1286/2012 Ολομ., σκ. 33).

21. Επειδή, οι ενάγοντες προβάλλουν ότι οι προπαρατεθείσες διατάξεις της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, κατά το μέρος που προβλέπουν τις επίμαχες μειώσεις των αποδοχών των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. είναι αντίθετες προς τις αρχές της ισότητας, της ισότητας ενώπιον των δημοσίων βαρών και της αξιοκρατίας, διότι : α) δεν ελήφθησαν υπόψη τα αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., καθώς και οι ιδιαιτερότητες της άσκησης λειτουργημάτων τους (έναρξη σταδιοδρομίας σε μεγαλύτερη ηλικία, εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση, προαγωγή με ιδιαίτερα απαιτητικό σύστημα) που επιβάλλουν τη διαφορετική μεταχείρισή τους σε σχέση με τους λοιπούς εργαζομένους του δημόσιου τομέα, β) ορισμένες ομάδες εργαζομένων του δημόσιου τομέα εξαιρέθηκαν εκ των υστέρων (μετά από τη δημοσίευση του ν. 4093/2012) από τη μείωση αποδοχών και την εξοικονόμηση των δημοσίων δαπανών. Συγκεκριμένα, προβάλλουν ότι το προσωπικό της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών εξαιρέθηκε από το θεσπισθέν με τον ν. 4024/2011 ενιαίο μισθολόγιο, ότι ο βασικός μισθός του Συνεργάτη Β΄ του ερευνητικού προσωπικού του Κ.Ε.Π.Ε., που είχε προσδιορισθεί σε 850 ευρώ με το άρθρο πρώτο παρ. Γ υποπαραγράφος Γ.1. περ. 23α του ν. 4093/2012, αυξήθηκε μεταγενεστέρως σε 910 ευρώ, καθώς και ότι εξαιρέθηκε από τις ρυθμίσεις του ν. 4093/2012 το καλλιτεχνικό προσωπικό του δημόσιου τομέα και το επιστημονικό προσωπικό της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων γ) η αναδρομική από 1.8.2012 περικοπή των αποδοχών επεβλήθη μόνο στα ειδικά μισθολόγια και όχι στους υπόλοιπους απασχολούμενους του δημόσιου τομέα, που αναφέρονται στην υποπαραγράφο Γ1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, για τους οποίους η μείωση των αποδοχών τους άρχισε να ισχύει από τις 1.1.2013, δ) οι περικοπές επεβλήθησαν σε βάρος όλων των ειδικών μισθολογίων χωρίς να ληφθεί υπόψη πόσο είχαν αυξηθεί οι αποδοχές του καθενός από τα ειδικά μισθολόγια κατά τα τελευταία έτη και χωρίς να αξιολογηθούν κρίσιμα στοιχεία για τη συνεισφορά των περικοπών στην εξοικονόμηση των δημοσίων δαπανών (π.χ. αριθμός αμειβομένων βάσει καθενός από τα ειδικά μισθολόγια, συνολική δαπάνη μισθοδοσίας για καθεμία κατηγορία και ποσοστό επιβάρυνσης του κρατικού προϋπολογισμού από την καθεμία). Ο λόγος αυτός, κατά το μέρος που προβάλλεται αντίθεση των ως άνω διατάξεων προς την αρχή της αξιοκρατίας, πρέπει να απορριφθεί, ως ερειδόμενος σε εσφαλμένη εκδοχή, διότι, στην προκειμένη περίπτωση, δεν έχει πεδίο εφαρμογής η αρχή της αξιοκρατίας, εφόσον δεν τίθεται ζήτημα πρόσβασης σε δημόσιες θέσεις και αξιώματα. Επίσης, κατά το μέρος που προβάλλεται αντίθεση των ως άνω διατάξεων προς την αρχή της ισότητας, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, καθώς και ο ειδικότερος ως άνω υπό στοιχ. α΄ ισχυρισμός των εναγόντων, διότι αφενός μεν τα αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των μελών του Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., καθώς και οι ιδιαιτερότητες της άσκησης του λειτουργημάτων τους, ελήφθησαν υπόψη και έτυχαν διαφορετικής μεταχείρισης από το νομοθέτη, σε σχέση με τους λοιπούς εργαζομένους του δημόσιου τομέα, εφόσον οι αποδοχές τους καθορίζονται με «ειδικό μισθολόγιο», ευνοϊκότερο του ενιαίου μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων και με πρόβλεψη ειδικών επιδομάτων για την αντιμετώπιση των ειδικών συνθηκών άσκησης των καθηκόντων τους, αφετέρου, τα μέλη του Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι.

δεν τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες με το προσωπικό της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, ούτε με το καλλιτεχνικό προσωπικό του δημόσιου τομέα, του οποίου, άλλωστε, οι αποδοχές δεν καθορίζονταν βάσει των διατάξεων του ν. 3205/2003 (σε αντίθεση με το καλλιτεχνικό προσωπικό της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και της Ορχήστρας της Λυρικής Σκηνής, του οποίου οι αποδοχές καθορίζονταν από το άρθρο 49 του ν. 3205/2003 και μειώθηκαν με τον ν. 4093/2012), ούτε με το ερευνητικό προσωπικό του Κ.Ε.Π.Ε. Επίσης, ο ειδικότερος ως άνω υπό στοιχ. β' ισχυρισμός των εναγόντων, ανεξαρτήτως του αν ο έλεγχος της συνταγματικότητας των διατάξεων του ν. 4093/2012 επιτρέπεται να γίνει και βάσει ρυθμίσεων, που θεσπίσθηκαν με μεταγενεστέρους νόμους (πρβλ. ΣτΕ 668/2012 Ολομ., σκ. 38), πρέπει να απορριφθεί, κατά το μέρος που αναφέρεται στη παράβαση της αρχής της ισότητας, λόγω εξαιρέσεως από τις ρυθμίσεις του ν. 4093/2012 του επιστημονικού προσωπικού της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης εκδοχής, αφού, όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση του ν. 4111/2013, με το άρθρο 9 παρ. 1 και 2 αυτού έγινε απλώς μία νομοτεχνική αναδιατύπωση των άρθρων 46 παρ. 1 και 2 και 47 παρ. 5 και 6 του ν. 3205/2003, όπως ίσχυαν μετά την τροποποίησή τους με τις υποπεριπτώσεις Ι και ΙΙΙ της περίπτωσης 28 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, ώστε να απεικονίζεται η σημερινή διοικητική πραγματικότητα του Υπουργείου Εξωτερικών, και από την αντιπαραβολή των δύο διατάξεων προκύπτει ότι με τον ν. 4111/2013 δεν επήλθε διαφοροποίηση στα καθορισθέντα με τον ν. 4093/2012 ποσά και συντελεστές, αναφορικά με την ως άνω κατηγορία προσώπων. Περαιτέρω, ο ως άνω προβαλλόμενος λόγος, κατά το μέρος που προβάλλεται αντίθεση των διατάξεων της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 προς την αρχή της ισότητας ενώπιον των δημοσίων βαρών, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι ο νομοθέτης, με τις διατάξεις αυτές, αποφάσισε, μεταξύ άλλων, την περαιτέρω μείωση και των αποδοχών του ΔΕΠ των ΑΕΙ που μισθοδοτούνται από το Δημόσιο, ως άμεσο μέτρο για την αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης, δηλαδή για σκοπό δημοσίου συμφέροντος, δυνάμενο να δικαιολογήσει, κατ' αρχήν, την λήψη μέτρων περιστολής μισθολογικών δαπανών του Δημοσίου, οι οποίες, άλλωστε, αφορούν όλες τις κατηγορίες δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων που αμείβονται με «ειδικά μισθολόγια» (δικαστικούς, στρατιωτικούς, ιατρούς, διπλωμάτες), καθώς και άλλες κατηγορίες λειτουργών και υπαλλήλων (μελών του ΔΕΠ των ΤΕΙ, Ερευνητών στα Εθνικά Ερευνητικά Κέντρα, Καθηγητές Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας, Συμβούλων και παρέδρων του πρώην Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Αρχιερέων της Εκκλησίας, μελών του τακτικού Διδακτικού και Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, μελών του Διδακτικού και Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού κλπ). Κατά συνέπεια, η επιβολή του μέτρου της συγκεκριμένης μείωσης των αποδοχών του ΔΕΠ των ΑΕΙ δεν παραβιάζει την κατοχυρωμένη από το άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος αρχή της ισότητας ενώπιον των δημοσίων βαρών, διότι αποτελεί ένα από περισσότερα μέτρα, η συνδυασμένη εφαρμογή των οποίων είναι, κατά την ουσιαστική εκτίμηση του νομοθέτη, που υπόκειται μόνον σε οριακό δικαστικό έλεγχο, αναγκαία, εν όψει των συντρεχουσών περιστάσεων, για την άμεση αντιμετώπιση της υπ' αυτού διαπιστωθείσας κρίσιμης δημοσιονομικής κατάστασης της Χώρας (πρβλ. ΣτΕ 668/2012 Ολομ., σκ. 38). Ειδικότερα, στην παράγραφο Γ, υποπαραγράφο Γ1 του ν. 4093/2012 προβλέπεται, επίσης, εκτός από τις μειώσεις των «ειδικών μισθολογίων», μεταξύ των οποίων και του μισθολογίου του ΔΕΠ των

ΑΕΙ, κατάργηση των επιδομάτων Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας από 1.1.2013 για όλους τους λειτουργούς και υπαλλήλους του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και Ο.Τ.Α., αναστολή εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 19 (καταβολή κινήτρου Επίτευξης Στόχων) και της περίπτωσης β' του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4024/2011 (Α' 226), μείωση της αντιμισθίας των προέδρων δημοτικών των δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων κατά πενήντα τοις εκατό (50%), κατάργηση της αποζημίωσης των μελών των δημοτικών συμβουλίων, των οικονομικών επιτροπών των δήμων, των επιτροπών ποιότητας ζωής και των λοιπών επιτροπών των δημοτικών συμβουλίων των δήμων, καθώς και των διοικητικών επιτροπών του άρθρου 164 του ν. 3852/2010 (Α' 87), μείωση, κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), των αποδοχών, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης και των πάσης φύσεως αμοιβών των Διοικητών, Υποδιοικητών, των Προέδρων, Αντιπροέδρων, Διευθυνόντων Συμβούλων, καθώς και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Ιδρυμάτων και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου των Δήμων και των Περιφερειών, καθώς και των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου αυτών, συμπεριλαμβανομένων των Συνδέσμων των Ο.Τ.Α., αλλά και των ανωνύμων εταιρειών, στις οποίες οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατέχουν ποσοστό πάνω από το 50% του μετοχικού κεφαλαίου, μείωση του βασικού μισθού του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, του Ειδικού Γραμματέα Υπουργείου της παραγράφου 1B της απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με αριθμό 2/57332/0022/27.7.2012 (ΥΟΔΔ 358), ένταξη των υπαλλήλων της Βουλής και της Προεδρίας της Δημοκρατίας στο ν. 4024/2011 (ενιαίο μισθολόγιο), μείωση κατά είκοσι τοις εκατό (20%), των αποδοχών, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης και αμοιβών εν γένει, που καταβάλλονται στους Προέδρους, Αντιπροέδρους και τα μέλη των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (ΑΔΑ), καθώς και στους Διοικητές, Υποδιοικητές, στους Προέδρους, Αντιπροέδρους, Διευθύνοντες Συμβούλους και στα μέλη του Δ.Σ. των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στο Κράτος ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α. Εξάλλου, ο ως άνω υπό στοιχ. γ' ειδικότερος ισχυρισμός, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., για τα οποία προβλέφθηκε η αναδρομική από 1.8.2012 περικοπή των αποδοχών δεν τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες με τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις 3 έως 12 της υποπαραγράφου Γ.1. της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, για τα οποία οι προβλεπόμενες μειώσεις των αποδοχών τους άρχισαν να ισχύουν από τις 1.1.2013, ενώ ως προβαλλόμενος εκ συμφέροντος τρίτου πρέπει να απορριφθεί ο ως άνω ισχυρισμός, κατά το μέρος που με αυτόν προβάλλεται παράβαση της αρχής της ισότητας, για τα λοιπά ειδικά μισθολόγια του ν. 3205/2003. Τέλος, ο ως άνω υπό στοιχ. δ' ισχυρισμός, με τον οποίο προβάλλεται ότι οι σχετικές μειώσεις αποδοχών επεβλήθησαν σε βάρος όλων των ειδικών μισθολογίων χωρίς να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες κάθε μισθολογίου πρέπει να απορριφθεί, διότι με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του ν. 4093/2012, εισάγεται ρύθμιση που αποβλέπει στην εκπλήρωση του δημοσίου συμφέροντος σκοπού της αντιμετώπισης της συνεχιζόμενης δυσμενούς οικονομικής και δημοσιονομικής κατάστασης της Χώρας, η σχετική δε κρίση του νομοθέτη, αφορώσα στην ανάγκη επιβολής περικοπών στο σύνολο των «ειδικών μισθολογίων», ευρίσκεται εντός των πλαισίων της ελευθερίας του νομοθέτη να διαμορφώνει τα «ειδικά μισθολόγια», εκτιμώντας τις εκάστοτε συνθήκες και λαμβάνοντας υπόψη την δημοσιονομική κατάσταση του κράτους, ενόψει του επιδιωκόμενου ως άνω σκοπού δημοσίου συμφέροντος.

22. Επειδή, τέλος, οι ενάγοντες προβάλλουν ότι οι προπαρατεθείσες διατάξεις του ν. 4093/2012 παραβιάζουν τα άρθρα 80 παρ. 1 και 74 παρ. 5 του Συντάγματος, διότι ο εν λόγω νόμος δεν αποτελεί ειδικό νόμο για τη ρύθμιση μισθολογικών θεμάτων, περιέχει δε πολλές αποσπασματικές και μη συνδεδεμένες μεταξύ τους ρυθμίσεις που αφορούν σε πληθώρα διαφορετικών αντικειμένων περισσότερων Υπουργείων και δεν έχει κύριο αντικείμενο. Συναφώς ισχυρίζονται ότι οι ως άνω συνταγματικές διατάξεις αφορούν στο περιεχόμενο του νόμου και δεν αποτελούν *interna corporis* της Βουλής.

23. Επειδή, στο άρθρο 80 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Μισθός, σύνταξη, χορηγία ή αμοιβή ούτε εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Κράτους ούτε παρέχεται χωρίς οργανικό ή άλλο ειδικό νόμο». Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, χορήγηση μισθού ή άλλης αμοιβής, όπως είναι τα κάθε φύσεως επιδόματα, εφόσον βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Κράτους, επιτρέπεται μόνον αν προβλέπεται από διατάξεις τυπικού νόμου ή κανονιστικής πράξης της Διοίκησης, εκδιδόμενης βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης, με την οποία πρέπει να καθορίζονται συγκεκριμένα κριτήρια και προϋποθέσεις για την άσκηση της κανονιστικής εξουσίας της Διοίκησης (ΣτΕ 95/2013 Ολομ., 2845/2013). Δεδομένου όμως ότι το άρθρο 80 παρ. 1 του Συντάγματος δεν απαιτεί ο ειδικός αυτός νόμος να έχει τυπικώς τη μορφή αυτοτελούς νομοθετήματος (πρβλ. ΣτΕ 2805/1984 Ολομ., 2808-2811/1984 Ολομ., 1853/1990 Ολομ., σχετικά με τον ειδικό νόμο του άρθρου 16 παρ. 5 του Συντάγματος και απόφαση υπ' αριθμ. 88/2013 του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, σκ. 9, σχετικά με τον ειδικό νόμο του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος), ο προβαλλόμενος ισχυρισμός είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης εκδοχής.

24. Επειδή, περαιτέρω, στο άρθρο 74 παρ. 5 του Συντάγματος, όπως ισχύει μετά την αναθεώρηση του έτους 2001, ορίζεται ότι: «... Νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου που περιέχει διατάξεις άσχετες με το κύριο αντικείμενό τους δεν εισάγεται για συζήτηση (εδ. β')... Σε περίπτωση αμφισβήτησης αποφαινεται η Βουλή (εδ. στ')...». Από την τελευταία αυτή διάταξη του εδαφίου στ' του ως άνω άρθρου συνάγεται ότι στην ίδια τη Βουλή και όχι στη δικαστική λειτουργία έχει αναθέσει το Σύνταγμα τον έλεγχο της τήρησης της επιταγής που περιέχεται στο εδάφιο β' της ίδιας διάταξης. Επομένως, ο προβαλλόμενος ισχυρισμός ότι οι διατάξεις του ν. 4093/2012 παραβιάζουν το άρθρο 74 παρ. 5 του Συντάγματος είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος (πρβλ. ΣτΕ 161/2010 Ολομ., σκ. 9, 1913/2003 σκ. 6, 445/1995 7μ., 1721/1991 Ολομ., 1186/1983, 665/1978). Μειοψήφησαν ο Σύμβουλος Β. Αραβαντινός και η Πάρεδρος Κ. Μαρίνου, οι οποίοι διατύπωσαν την εξής γνώμη: Βεβαίως, όπως παγίως έχει κριθεί, από το άρθρο 93 παρ. 4 του Συντάγματος προκύπτει ότι, εφόσον πρόκειται περί νόμου έχοντος πάντα τα απαιτούμενα για την υπόσταση αυτού εξωτερικά στοιχεία, τα δικαστήρια έχουν την εξουσία προς έλεγχο μόνο της συμφωνίας του κειμένου του νόμου προς το Σύνταγμα, όχι δε και της τήρησης των διαδικαστικών διατάξεων που καθιερώνονται από το Σύνταγμα για την ψήφιση των νόμων (όπως είναι και οι προαναφερθείσες διατάξεις των άρθρων 73 παρ. 3 και 74), ο δε έλεγχος της τήρησης των διατάξεων τούτων, απόκειται σε αυτό τούτο το Νομοθετικό Σώμα (βλ. Σ.τ.Ε. 1852/1977, 665/1978, 3845/1980, 4129/1980, 902-3/1981, 1721/1991, 2185, 2927/2004, 444/1995, 1686, 1913/2003, 309/2010 κ.ά.). Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, ο ν. 4093/2012 περιέχει σωρεία ετερόκλητων ρυθμίσεων αρμοδιότητος περισσότερων του ενός Υπουργείων (ενδεικτικά αναφέρονται τα Υπουργεία Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Τουρισμού,

Ναυτιλίας, Αιγαίου, Επικρατείας, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Προνοίας) μία δε εκ των ρυθμίσεων αυτών αφορά σε προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας σε Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν οργανώνονται καν σε επιμέρους άρθρα, αφού ο νόμος περιέχει ένα και μόνο άρθρο με τίτλο «Άρθρο πρώτο» το οποίο αναλύεται σε δεκαπέντε συνολικά παραγράφους με πληθώρα υποπαραγράφων, κατ' απόκλιση και των οριζομένων στο άρθρο 72 παρ. 4 του Συντάγματος, το οποίο προβλέπει ότι νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου πρέπει να ψηφίζεται ενιαία επί της αρχής, επί των άρθρων και στο σύνολο. Με αυτά τα δεδομένα, και παρά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η οποία ευλόγως εκφράζει το συνήθως συμβαίνον και την αποχή του ελέγχου εκ μέρους των δικαστηρίων των ΐηίεπια οοιοροπδ της Νομοθετικής Εξουσίας στα πλαίσια της αρχής της διάκρισης των εξουσιών, συντρέχει, κατά τη γνώμη αυτή, σοβαρός λόγος να εισαχθεί εξαίρεση στην ως άνω πάγια νομολογιακή θέση σε περίπτωση εξόφθαλμων παραβιάσεων του Συντάγματος, ως εν προκειμένω.

25. Επειδή, ενόψει τούτων, εφόσον, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, οι προπαρατεθείσες διατάξεις της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), κατά το μέρος που με αυτές προβλέπεται νέα μείωση των αποδοχών του ΔΕΠ των ΑΕΙ, δεν αντίκεινται στα άρθρα 4 παρ. 1 (αρχή της ισότητας) και 5 (αρχή της ισότητας έναντι των δημοσίων βαρών), 5 παρ. 1 (αρχή της αξιοκρατίας) 25 παρ. 1 (αρχή της αναλογικότητας), 16, 17, 74 παρ. 5 και 80 παρ. 1 του Συντάγματος, καθώς και στο Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ, δεν θεμελιώνεται ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου από την εκ μέρους της πολιτείας νομοθέτηση, με τα αρμόδια όργανά της, διατάξεων αντικειμένων σε κανόνες δικαίου υπέρτερης τυπικής ισχύος, σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στη σκέψη 5, αλλ' ούτε ευθύνη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών που εφάρμοσε τις εν λόγω διατάξεις. Κατά συνέπεια, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 105 του Εισ.Ν.Α.Κ., προς αποζημίωση των εναγόντων, για τις περικοπίσεις, με βάση τις ως άνω διατάξεις, αποδοχές τους. Τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα με την κρινόμενη αγωγή πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

26. Επειδή, με τα δεδομένα αυτά, η κρινόμενη αγωγή θα έπρεπε να απορριφθεί. Λόγω, όμως, της μείζονος σπουδαιότητας των ανωτέρω γενικότερης σημασίας ζητημάτων, εάν δηλαδή οι προπαρατεθείσες διατάξεις της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), κατά το μέρος που με αυτές προβλέπεται νέα μείωση των αποδοχών του ΔΕΠ των ΑΕΙ, αντίκεινται στα άρθρα 4 παρ. 1 (αρχή της ισότητας) και 5 (αρχή της ισότητας έναντι των δημοσίων βαρών), 25 παρ. 1 (αρχή της αναλογικότητας), 16 και 17, 74 παρ. 5 και 80 παρ. 1 του Συντάγματος, καθώς και στο Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ, και δεδομένου ότι η υπόθεση δεν θέτει άλλα ζητήματα, το Τμήμα κρίνει ότι πρέπει η υπόθεση να παραπεμφθεί στην Ολομέλεια, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 εδ. α' του π.δ/τος 18/1989 (Α' 8).

Διά ταύτα

Παραπέμπει την υπόθεση στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου

Ορίζει εισηγήτρια τη Σύμβουλο Ε. Παπαδημητρίου

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 31 Μαρτίου και στις 30 Ιουνίου 2014 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 31ης Ιουλίου του ίδιου έτους.

Ο Πρόεδρος του Στ' Τμήματος Η Γραμματέας του Στ' Τμήματος

Αθ. Ράντος Ελ. Γκίκα